

D950-2-52  
29-4-55

#1153

# LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

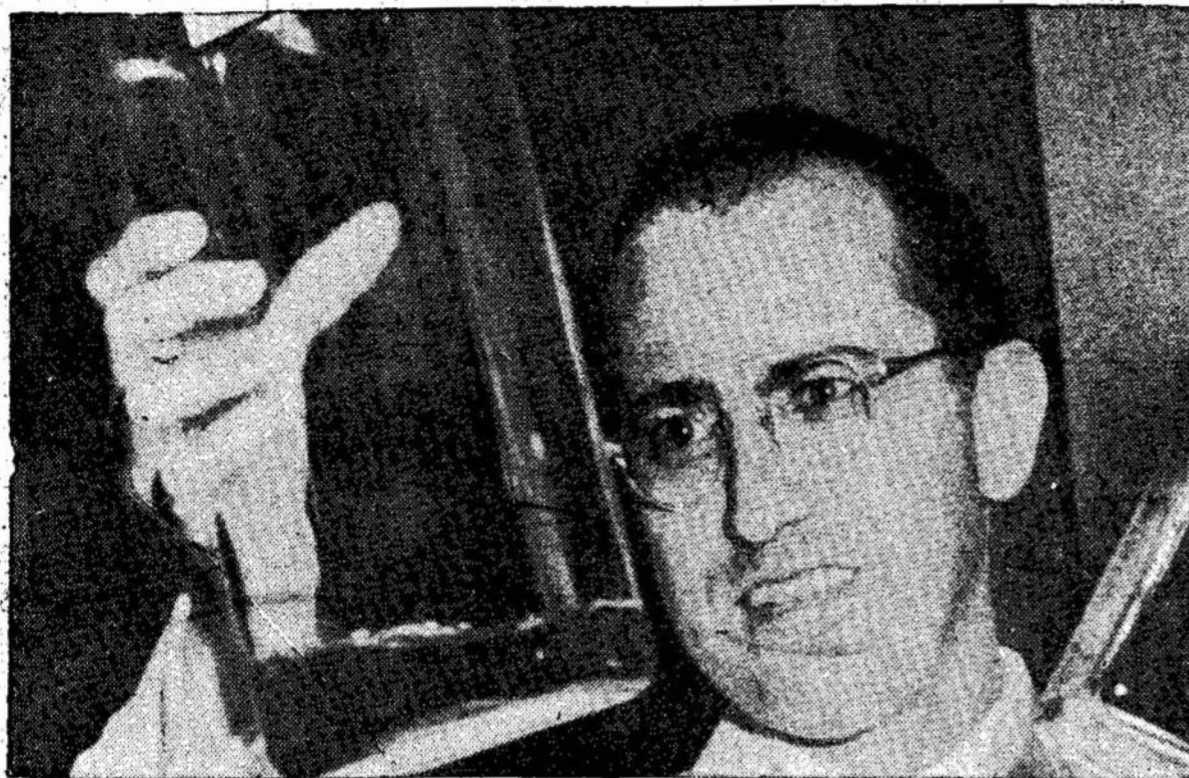
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada  
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,230

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 22, 1955 TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIV



Tai Dr. Jonas E. Salk, emigranto sūnus, kurio vardas visą pasaulį. Jis yra vyriausias išradėjas čiepu nuo vaikų paralyžiaus. Jis yra pats-burgietis, bet tyrinėjimus atliko Ann Arbor laboratorijoje. Čiepai sėkmingi iki 90%.

## Prasidėjo Istorinis Azijos - Afrikos Tautų Lyderių Pasitarimas Bandunge

BANDUNG. — Čia susirinko virš 600 atstovų iš 29 Azijos ir Afrikos šalių su savo premjeriais priešakyje. Tai pirmas toks susirinkimas visoj pasaulio istorijoj. Niekad istorijoj spalvoti žmonės neturėjo nepriklausomo pasitarimo tarpusavyje. Atstoto vaujama 1,400,000,000 žmonių.

Šią konferenciją sušaukė Burmos, Indijos, Indonezijos, Ceylono ir Pakistano premjerai. Be jų, konferenci-

### Clement Attlee Išvyko Namu

VANCOUVER. — Britų Darbo Partijos lyderis Clement Attlee išsiskubino namo, kadangi premjeras Edenas paskelbė rinkimus į parlamentą, kurie įvyks gegužės 26 dieną.

Jo maršrutas su prakalbo mis buvo dar neįpusėjęs.

Čia kalbėdamas jis patvirtino savo mintį, kad laikas pripažinti Kinijos valdžią, priimti Kiniją į Jungtines Tautas, o Čiang Kai-šeko klinką iškelti iš Formosos.

Formosa, sakė jis, turėtų būti paimta į tarptautinę kontrolę. Po kiek laiko turėtų būti pravedti rinkimai, ko formosiečiai pageidauja.

joj dalyvauja Liberijos, Aukšinio Pakraščio, Bibijos, Turkijos, Lebano, Egipto, Sudano, Etiopijos, Jemeno, Pietų Arabijos, Afganistano, Jordono, Irako, Irano, Kinijos, Nepalio, Tailando, Laos, Pietinio Vietnamo, Šiaurinio Vietnamo, Kambodijos, Filipinų ir Japonijos premjerai ar kiti aukštieji pareigūnai su savo patarėjais ir specialistais įvairiais klausimais.

Susirinkusius dviejų kontinentų lyderius karštai pasveikino Indonezijos prezidentas Soekarno, pareiškdamas, kad Azijos ir Afrikos tautos atstovauja naują jėgą. Ši konferencija, sakė jis, yra proga bekylantiesiems abiejų kontinentų žmonėms prisidėti prie taikos, laisvės ir gerovės pakėlimo pasaulyje.

Pasaulio žmonės, tęsė jis, gyvena baimėje, kad nebūtų paleisti nuo retežių karo šunes. Azijos ir Afrikos tautos, kurių žmonės per amžius buvo bebalsiai, sakė jis, turi surasti išėjimą dėl žmonių.

Jis kalbėjo į 2,000 atstovų ir svečių, kurie dalyvavo atidaryme pasitarimo.

Konferencijoj dalyvauja eilė mažų šalių, kurios tikrumoje yra kitų jėgų setelietai, kaip Irakas, Jordonas ir t. t. Bet šioj konferencijoj svarbiausį vaidmenį vaidins

Indija, Kinija, Indonezija, Japonija ir kitos šalys, kurios pastaruoju laiku pradėjo reikštis nepri gulmingai nuo kitų jėgų.

Viso pasaulio atyda šiuo tarpu nukrypus į Bandungą, Indonezijos miestą, kur pirmu sykiu pasaulio istorijoj susirinko buvusių kolonijų ir pusiau kolonijų atstovai tarti savo žodį. Pirmu sykiu istorijoj baltieji ištempę ausis klausys, ką kalbės buvę pavergtieji.

### Kritikuoja JAV Valdžios Politiką

BANDUNG, Indonezija. — Jungtinių Valstijų kongresmanas Adam Clayton Powell (demokratas), kuris čia atvyko kaip stebėtojas, pareiškė, kad Amerikos vyriausybė, ignoruodama Azijos-Afrikos tautų konferenciją, elgiasi labai žioplai. Tarybų Sąjunga, sakė jis, pasielgė labai gražiai atsiųsdama am sveikinimą ir linkėjimą.

Amerikos valdžia nenorėjus, kad jis vyktų į šią konferenciją. Buvę siūloma važiuoti kur nori, valdžios lėšomis.

Powell yra negras, tad jam idomu buvo stebėti šią konferenciją

## Tarybų Sąjunga ir Austrija Susitarė

MASKVA. — Austrijos kanclerio Julius Raab ir kitų aukštų pareigūnų vizitas čia buvo labai pasekmingas. Jie sugrįžo į namus su dideliu pasitenkinimu, kad sutiko pasitarti su Tarybų Sąjungos vadais.

Po kelių dienų derybų, Tarybų Sąjunga ir Austrija susitarė dėl šių šalių reikalų sutvarkymo. Austrija sutiko duoti pažadą, kad ji niekad nesidės su jokiais militariniais blokais ir neleisti steigti savo šalyje militarinių bazių. Ji taipgi sutiko su Tarybų Sąjungos reikalavimais reparacijų klausimu.

Tarybų Sąjunga, iš savo pusės, sutinka ištraukti iš Austrijos savo kariuomenę, atiduoti Austrijai už tam tikrą sutartą atlyginimą vokiečiams priklausiusias įmones, aliejaus šulinius ir kita. Vie-

nu žodžiu, ji sutinka viską apeisti, kad viskas priklausytų Austrijai.

Dabar lieka palaukti, ką pasakys kiti sąjungininkai, dalyvaujant Austrijos okupacijoj. Neišrodo, kad būtų kliūčių.

VIENA. — Austrijos kancleris, sugrįžęs iš Maskvos, pareiškė, kad jis tuojaus kreipsis į visus keturius sąjungininkus, kad jie atnaujintų derybas dėl Austrijos taikos sutarties. Jis mano, kad dabar yra gera proga susitarti ir sutvarkyti Austrijos reikalus.

Tik viena kliūtis gali stovėti ant kelio. Tai vakarietiškų jėgų nenoras prarasti Austriją kaip militarinę bazę prieš rytus. Austrijai laikantis neutraliai, vakarai negalėtų turėti NATO jėgų Austrijoj. Kai kurie stebėtojai sako, kad tas padarytų plyšį NATO fronte.

Bet abejotina, kad būtų galima priešintis iš to taškarugio. Daug didesniu klausimu yra tas, kad tas galėtų atsiliiepti į Vokietiją. Vokiečiai galėtų pradėti galvoti, kad ir jie galėtų laimėti daugiau eidami Austrijos keliu, negu apsiginklavimo keliu. O to nenorėtų NATO organizatoriai.

### Išlikę Tvirtina Buvo Eksplozija

BOMBAY, Indija. — Išgelbėti orlaiviniai tvirtina, kad orlaivyje, kuriuomi skrido Kinijos delegatai į Azijos-Afrikos konferenciją, pirma buvo eksplozija, o tik po to orlaivis nukrito į vandenyną. Žuvo 11 kinų ir keli orlaiviniai, bet trys orlaiviniai buvo išgelbėti.

Kinijos radio sako, kad orlaivis buvo auka sabotažo kinų nacionalistų ir Amerikos agentų.

Orlaivis priklausė Indijai, bet buvo pasamdytas nuvežti Kinijos delegatus. Tų delegatų tarpe nebuvo premjero Chou En-Lai. Jis išskrido vėliau, kitu orlaiviu.

### PAVARĖ VENGRIJOS PREMJERĄ IR FARKĄ

BUDAPEST. — Partijos vadovybė pavarė iš premjerystės Imre Nagi, kaip nukrypusį į dešinę. Jis taipgi pašalintas ir iš centralinio partijos komiteto.

Taipgi pašalintas iš centralinio komiteto ir 5 narių sekretariato M. Farkas.

Kas bus kitas premjeras, dar neįpranešta.

### Mirė Mokslininkas Albert Einsteinas

PRINCETON, N. J. — Princetono ligoninėje mirė pasauliniai garsus mokslininkas Dr. Albert Einstein, sulaukęs 76 metų amžiaus. Mirties priežastimi buvo uždegimas tulžies.

Dr. Einstein išgarsėjo kaip matematikas, išdirbęs taip vadinamą relatyvumo teoriją, kuri daug pasitarnavo mokslininkams atominės jėgos radimui.

Jis gimė Vokietijoj, iš žydų tėvų. Hitlerininkams įsigalėjus, jis atvyko į Ameriką. Nuo to laiko, kaip buvo eksploduota atominė bomba Hirošimoj, jis visuomet kalbėjo prieš atomines bombas, smerkdamas jas kaip žmonių nelaimę.

## Pasidairius po Kanadą

Kanados spauda ir radijas pastaruoju laiku daug rašė apie ėjimą nuo vaikų paralyžiaus, kuriuos išrado amerikietis, Dr. Salk. Jo vardu ir ėjimą pavadinti. Ištikro, tai labai didelis išradimas. Kada jis bus pilnai išvystytas, vaikų paralyžius bus visai nepavojingas.

Mokslininkai galėtų surasti apsaugą ir nuo vėžio. Bet tokiems darbams per mažai lėšų skiriama. Per mažai ant to koncentruojamasi. Bilijonai dolerių eina dėl tyrinėjimų, kaip greičiau ir sėkmingiau sunaikinti žmones.

Jau antras Britų Kolumbijos universiteto mokslininkas pasisakė viešai prieš tolimiausią H bombų bandymą.

Už griežtai prieš tai pasisakė prof. F. Soddy, o dabar profesorius J. G. Fauks.

Jie abudu nurodo, kad dažni H bombų išsprogdinimai didina radioaktyvumą, kurs galiausiai neigiamai paveiks žmonių prigimtį.

Radioaktyvumas, sako jie, gali sumažinti vaisingumą, pagreitinti senatvę ir išaukšti daugelį kitų blogumų.

Britų Darbo Partijos lyderis Clement Attlee važinėja po Kanadą su prakalboomis. Ji atkvietė CCF vadovybę.

Kur tik jis kalbėjo, visur pabrėžė, kad būtinas reikalas pripažinti Kiniją ir priimti ją į Jungtines Tautas. Pasauliui nėra jokios naudos iš to, kad jis laikosi įsikibęs į Čiang Kai-šeką, kurs nepastovi ant savo kojų be kitų paramos.

Jis taipgi reiškia mintį, kad socializmas laimi. Daug kur kapitalistinės valstybės priverstos imtis socialistinių būdų, nors to nepripažįsta, kad išrišus svarbias problemas.

Kanados imigracijos ministras Pickersgill sako, kad kanadiečių vaikai, kokie jie nebūtų, yra geresni už ateivius, nežiūrint iš kur jie atvyktų, kaip jie geri būtų.

Bet Kanados motinos nesusipėsiančios duoti tiek vaikų, kiek Kanadai esą reikalinga. Tad be imigracijos nebūsią galima apsieiti.

Ir kaip Kanados motinos gimdys vaikus, kad daugeliui jų ir taip sunku. Daugelis vyrų neuždirba užtektinai dėl trijų išmaininimo... motinos turi eiti dirbti. Kita, kiek vaikų gali turėti bedarbių šeimos?

Yra visokių kriminalistų. Aną dieną Toronte vienas toks padegė arti 20 automobilių. Tik per kelias valandas, ir ne kokius šlamštus, o apynaujus.

Kiek anksčiau buvo padeginėjami kadiškai, o šiuo tarpu nebuvo liečiami kadiškai.

Piktadaris padega popierį viduje, nuo ko užsiliepsnoja visas vidus.

Geriausia niekad nepalikti neužrakinto automobiliaus.

Kanados užsienio reikalų ministras Pearsonas pareiškė, kad nebus galima sutvarkyti Formosos klausimo, kol Kinija nebus pakviesta į Jungtines Tautas, ar Jungtinės Tautos pačios nesikreips į Kiniją.

Bet kas iš to, kad gražiai pakalbama už sienų. Kada kas pakelia klausimą Jungtinėse Tautose, tai ir pats Pearsonas surinka, kad negalima priimti Kinijos į Jungtines Tautas.

Taip ir sėdi Jungtinėse Tautose kaip "didelė jėga" ant savo kojų nesilaikančio Čiang Kai-šeko režimo atstovas.

Kanadietis



Sis žmogus veikiausiai nei nežuva, bet paveiksle jis parodomas su žuvimi ir dideliu vėžiu. Todėl, kad jo

pavardė yra Fisher (Žuvininkas). Tai John Fisher, CBC komentatorius, kurį kanadiečiai girdi ant radio.



Steve Endicott

## Lenkai Rengiasi Jaunimo Festivaliui

TORONTO. — Kaip žinia, šią vasarą įvyks pasaulinis jaunimo festivalas Varšuvoje, Lenkijoje. Tas kelia didelį susidomėjimą Kanados lenkų tarpe, ypač tarp jaunimo. Ir jie rengiasi dalyvauti tame festivalyje.

Toronto lenkų jaunimas, rengdamasis festivaliui, ruošia puikią programą. Ta programa bus pademonstruota jų parengime balandžio 24 dieną, 2 valandą po piet, 300 Bathurst St.

Dalyvaus šokėjų dainininkų, muzikantų grupės, solistai ir kiti talentai.

Šme parengime taipgi bus kalbėtojas. Juoni bus Steve Endicott, plačiai po pasaulį važinėjęs jaunimo veikėjas, Dr. Endicott sūnus. Jis yra vienas iš minėto festivalo rengėjų.

Parengimo pelnas skiriamas pasiuntimui lenkų jaunimo delegacijos į tą festivalą.

Rep.

## Pirmosios Gegužės Mitingas Toronte

TORONTO. — Miesto ir priemiesių Progresyvių Darbo Partijos pastangomis rengiamas Pirmosios Gegužės mitingas Massey Hall. Jis bus pirmą dieną gegužės, sekmadienio vakare.

Tarp kalbėtojų bus Tim Buck ir J. B. Salsberg.

Mitingas, skiriamas paminėjimui darbo žmonių solidarumo dienai, taipgi bus pašvęstas nušvietimui karo pavojaus ir sunkios bedarbių padėties Kanadoje.

Rengėjai kviečia visus darbininkus ir darbininkes kaip ir kitus žmones atsilankyti ir išgirsti tuos žymius kalbėtojus ir veikėjus už liaudies interesus.

TORONTO. — Nelaimės ant kelių Kanadoje per metus duoda \$500,000,000 nuostolių.

O kiek nuostolių duoda kitos nelaimės?

## KNYGOS

### IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

**AMERIKOS PREZIDENTAI.** Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol būvusių Jungtinių Valstijų prezidentų ir jų visuomeninės rolės Amerikos žmonių gyvenime. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

**SVEIKATOS ŠALTINIS.** Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi patarimai kaip užsilaikyti ir kaip suteikti sau pirmąją pagalbą. Daug patarimų įvairiais sveikatos reikalais. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

**MOTINA.** Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš idomiųjų apysakų. 500 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

**PO AUDROS.** Parašė J. Dovydatis. Nepaprastai idomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

**POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA.** Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

**GAMTA IR ŽMONES.** Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

**VIDURAMZIŲ ISTORIJA.** Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

**ŽMOGUS IR MASINA.** Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

**ALIEJUS.** Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš idomiųjų jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

**AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI.** Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

**PETRO CVIRKOS APYSAKOS.** Aprašoma nuo baudžiavos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

**TARYBŲ GALYBĖ.** Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

**Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje.** Kietais aparais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

**POVILAS JURKA.** Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

**KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM.** Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

**LIETUVIŲ TAUTOS ATBUDIMO PIONIERIAI.** Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, J. Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

**UKANOS.** Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

**PAVASARIO GODOS.** Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

**Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai.** Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

**PRISIKĖLUSI LIETUVA.** Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoje po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

**Kelias į Naują Gyvenimą.** Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

**SAULĖTOJ ISPANIJOS.** Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapių. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiusti ir mokėti. Persiuntimą mes apmokame.

LLD-Kanados Veikiantis Komitetas, P. O. Sta. C. Box 4907, Toronto 3, Ont.

# TARYBŲ LIETUVOJ

## Lietuvių Tautos Pasiekimai

Per pastaruosius ketverius metus pasiekti didžiuliai laimėjimai industrializuojant Lietuvos respubliką. Perduotos eksploatacijoje tokios stambios įmonės, kaip cemento gamykla, "Pergalės" turbinų gamykla, metalo dirbinių gamykla, elektros skaitiklių ir buitinių elektros dirbinių gamykla, silikatinių plytų gamykla, tabako fabrikas Klaipėdoje, konditerijos fabrikas, pieno produktų gamykla Vilniuje ir kitos. Tebevyksta naujų gamyklų ir fabriku statyba.

Respublika pasiekė rimtų laimėjimų energetikos ir durpių pramonės vystymo srityje, staklių, turbinų, laivų ir elektros mašinų gamyboje. Palyginti su 1950 metais elektros energijos išdirbis išaugo 2,3 karto, staklių gamyba padidėjo keturis kartus, keleriopai taip pat padidėjo kitų rūšių metalo apdirbimo pramonės gamyba.

Netolimoje praityje Lietuva savo jėgomis ne gamindavo net paprastos spygnos, o šiandien Lietuvos darbininkų pagamintos staklės ir elektromotorai siunčiami į visus Tarybų šalies kampus ir net už jos ribų — į tolimą Kiniją ir kitas liaudies demokratijos šalis.

Respublikos pramonės produkcijos apimtis palyginti su 1950 metais išaugo 2,1 karto. Pramonės darbininkų skaičius per pokario metus išaugo pusketvirtą karto.

Daugiau kaip dvidešimt tūkstančių Lietuvos darbo žmonių ir jų vaikų mokosi dabar aukštosiose mokyklose, tame tarpe ir neakivaizdinio apmokymo mokyklų sistemoje.

Vien per 1954 metus buvo įsteigtos 95 naujos septyniatėsių ir vidurinės mokyklos, 260 naujų bibliotekų, 16 kaimo ligoninių ir 25 felčerų akušerių punktai. Jei buržuazinėje Lietuvoje tebuvo iš viso 22 apskrities ligoninės, tai dabar respublikoje veikia 82 rajoninės ir 84 kaimo ligoninės.

Prekybinis parduotuvių ir valgyklų tinklas per 4 metus padidėjo 39 procentais, o mažmeninė prekių apyvarta — beveik dvigubai.

Respublikoje nepaliaujamai vyksta naujų gyvenamųjų namų, mokyklų, pastatų, skirtų kultūros, švietimo, sveikatos apsaugos įstaigoms, statyba. Vien per 1954 metus buvo apgyvendinta 77 tūkstančiai metrų

gyvenamojo ploto. Daug naujų darbininkų gyvenviečių, šimtai didelių gyvenamųjų namų išaugo per tuos metus Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Klaipėdoje ir kituose Tarybų Lietuvos miestuose.

## Nauji Įrengimai

Silikatinių plytų gamykloje įrengiamas pirmasis respublikoje vibromalūnas — pramoninis agregatas, kurį pastaruoju laiku sukūrė tarybiniai konstruktoriai. Mažų gabaritų vibromalūnas, palyginamai mažai naudojamas elektros energijos, užtikrina labai smulkų rišamųjų medžiagų malimą, kas iki šiol buvo pasiekama tik laboratorinėse sąlygose. Vibromalūno dėka, gaminant silikatines plytas, bus sunaudota perpus mažiau kalčių.

Šiais metais vibromalūnai bus įrengiami eilėje respublikos statybinių medžiagų įmonių.

## Darbuotojai Kelia Savo Kvalifikaciją

Daugiau kaip trys šimtai specialistų neseniai baigė Lietuvos TSR Plataus vartojimo pramoninių prekių ministerijos Inžinierinių-techninių darbuotojų tobulinimosi institutą.

Institutas turi savo skyrius beveik visose Plataus vartojimo pramoninių prekių ministerijos įmonėse. Vilniuje šiame institute besimokančių žmonių grupės dirba "Lelijos" ir Vito vardo fabrikuose, Kaune — "Drobės", "Kauno audinių" fabrikuose, "Inkaro" kombinatė, Šiauliuose "Elnio" ir "Stumbro" įmonėse, Klaipėdos "Triniųčių" verpimo fabrike, Plungėje, Biržuose, Rokiškyje ir kituose respublikos miestuose. Nuolat besimokančiųjų tarpe — inžinieriai, meistrai, mechanikai.

Atlikdami instituto mokslo užduotis, neakivaizdininkai turi visas galimybes suderinti mokslą su praktika. Daugelis jų darbų įdiegiama į praktiką. Pavyzdžiui, "Kauno audinių" šilkinė audinių fabriko inžinierius Krasauskas paskyrė savo kursinį darbą šilkinė audinių nudažymo pagerinimui. Jis surado 11 naujų tonų šilkiniams audiniams nudažyti, ir jie jau įdiegti į gamybą.

Šiais metais tobulinimosi institutas, žymiai išplėsus savo veiklą.

## Gastrolėmis į Broliškas Respublikas

Gastroliuoti į Ukrainos, Baltarusijos ir Moldavijos TSR išvyko Lietuvos TSR Valstybinės filharmonijos choro kolektyvas, respublikos nusipelnusio veikėjo, kompozitoriaus K. Kavecko vadovaujamas. Koncertuose dalyvaus Lietuvos TSR Valstybinio Akademinio operos ir baleto teatro solistai — respublikos nusipelnęs artistas K. Gutauskas, L. Muraška, o taip pat filharmonijos solistai.

Choro pasirodymai įvyks Kijeve, Minske, Kišiniove, Lvove, Černovcuose, Charkove, Staline ir Dniepropetrovske. Choras ir solistai, simfoniniam orkestrui lydinti, atliks stambius tarybinių kompozitorių muzikinius kūrinius — Prokofjevo kantatą "Aleksandras Nevskis", Makarovo choro siuitą "Upė milžinas" ir kitus.

Choro gastrolės vyks iki balandžio 20 d.

## Laivų Statyboje Dideli Apsiekimai

Sėkmingai vystosi jauniausioji Lietuvos mašinų gamybos šaka — laivų statyba. Neseniai nuo Klaipėdos laivų remonto gamyklos stapių buvo nuleista į vandens du nauji vidutiniai žvejybiniai traleriai. Pirmas traleris, kuriam buvo suteiktas vienos Lietuvos upių — "Dangės" — pavadinimas, po sėkmingo išbandymo jūroje, dabar nuvyko į silkių gaudymo rajoną — Šiaurės Atlantiką.

Artimiausiu laiku bus perduotas eksploatacijon ir antras žvejybinis laivas.

## Iš Sunkiosios Pramonės Gamyklų

Broliškų respublikų pagalbos dėka Tarybų Lietuvos gamyklos aprūpinamos naujomis tobulomis staklėmis, įrengimais. Iš 54 Rusijos Federacijos, Ukrainos, Latvijos, Armėnijos, Karelijos-Suomijos TSR ir kitų respublikų sunkiosios pramonės gamyklų atvyksta sąstatai su valcuota ir rūšine geležimi, aukštos kokybės plieniu, ketumi, cinku, staklėmis, mašinomis.

Aukštos kokybės juodosius metalus iš Magnitogorsko, Jenakiejevo ir Makiejevkos metalurgijos gamyklų gavo Kauno "Nemuno", "Metalo", "Priekalo", Vilkaiviškio "Pasagos" ir Rokiškio "Plūgo" gamyklos.

Respublikos durpių gamyklos gavo siaurojo gele-

## Liaudiškose Respublikose

### Kinijos Nacionalinių Rajonų Išsivystymas

1952 metų gruodžio mėnesį Kinijos provincijoje Guan-si buvo sudarytas Guisi autonominis nacionalinis rajonas. Jame gyvena daugiau kaip 10 tautelių — čžuanai, jao, mjaio, tunai ir kiti — iš viso daugiau kaip 8,800,000 žmonių. Daugiau kaip per dvejus metus čia pasiektas glaudus visų tautybių susitelkimas ir vieningumas.

Žymių laimėjimų pasiekė Guisi autonominio rajono valstiečiai. 1953 metais rajone buvo surinkta tiek grūdų, kad pakako patenkinti vietos gyventojų poreikavimą, o praėjusiais metais dalis grūdų pertekliaus jau buvo išvežama į kitus šalies rajonus. Liaudies vyriausybė, suteikdama pagalbą valstiečiams, irigacinių įrenginių statybai asignavo daugiau kaip 16,4 milijardo juanių. Per dvejus metus buvo įrengta 53,380 irigacinių į-

žinkelio bėgius, sėmimo-elevatorines mašinas, ekskavatorius. Charkovo traktorių gamykla atsuntė į Vilnių partiją traktorių komplektuoti durpių kasimo agregatams, kuriuos gamina "Kominaro" gamykla.

Respublikoje artimiausiu laiku numatoma gauti iš Sverdlovsko mechaninės gamyklos automatines krovimo mašinas, iš Onegos mašinų statybos gamyklos (Karelijos-Suomijos TSR) dizelius, iš Charkovo kelių mašinų statybos gamyklos — skreperius ir buldozerius, iš Maskvos, Sverdlovsko, Erevano gamyklų — transformatorius ir generatorius.

## 35-sios Gydymo Veiklos Metinės

Trečiosios ligoninės medicinos darbuotojų kolektyvas atžymėjo medicinos mokslų kandidato, docento J. Skliutausko 35-ųjų gydymo ir mokslinės veiklos metinių sukaktį. Vieną seniausių Tarybų Lietuvos sostinės gydytojų karštai pasveikino ligoninės bendradarbiai, vyriausiasis respublikos terapeutas Kristopaitis, Vilniaus valstybinio universiteto docentas M. Marcinkevičius ir kiti.

Pasisvečiuoti pas Ukrainos runkelių auginimo išvyko Tarybų Lietuvos žemės ūkio pirmūnų grupė. Jie dalyvaus respublikiniame runkelių auginimo pirmūnų pasitarime, kuris įvyks Tarybų Ukrainos sostinėje — Kijeve.

renginių, saugojančių nuo sausros ir potvynių 2,329 tūkstančių mu valstiečių laukų (1 mu lygus 0,06 hektaro).

Per dvejus metus rajone įkurta 110 ambulatorijų ir medicinų punktų. Baise apskrityje atsidarė medicinos mokykla medicinos darbuotojams iš nacionalinių mažumų paruošti.

### Apie Kinų Rašybos Reformą

Išeinančio Pekine "Čžunggojuben" ("Kinų kalba") žurnalo sausio mėnesio numerioje buvo išspausdintas supaprastinto ieroglifų rašymo projektas.

Kaip praneša laikraštis "Čžungocinnianbao" kinų rašybos reformos klausimams komitetas prie Valstybinės tarybos kartu su Švietimo ministerija pasiuntė šį projektą kruopščiam išnagrinėjimui ir apsvaistymui į miestų ir provincijų liaudies švietimo skyrius ir valdybas.

Projekte duodama lentelė, kurioje yra 798 ieroglifai, duoti senoje ir naujoje, labiau supaprastintoje, rašyboje.

Kaip nurodoma projekto įžangoje, jo paskelbimas yra pirmas žingsnis kinų rašybos reformos darbe.

### Čekoslovakijos Respublikos Prezidento Pareiškimas Dėl Karo Stovio su Vokietija Nutraukimo

Čekoslovakijos spauda paskelbė Čekoslovakijos Respublikos prezidento pareiškimą, kuriame kalbama apie karo stovio su Vokietija nutraukimą. Atžymėjęs, kad Čekoslovakijos tautos visiškai teisėtai reikalauja tokio Vokietijos klausimo išsprendimo, kuris likviduotų naują pavojų taiką mylinčioms tautoms ir tuo pačiu metu užtikrintų vokiečių tautai taikų ir demokratinį vystymąsi, Čekoslovakijos Respublikos prezidentas nurodė, kad labiausiai rimta kliūtis tokiam Vokietijos susijungimui yra Paryžiaus susitarimai, kurie siekia remilitarizuoti Vakarų Vokietiją ir ją įtraukti kaip į jau esančias, taip ir naujai sudaromas agresyvinės gruputes.

Karo stovio su Vokietija nutraukimas, nurodoma pareiškime, nepakeičia jos tarptautinių įsipareigojimų ir nepaliečia Čekoslovakijos respublikos teisių bei įsipareigojimų, išplaukiančių iš esamų keturių valstybių tarptautinių susitarimų, liečiančių Vokietiją lygiai kaip ir iš kitų tarptautinių aktų, kurie liečia Vokietiją ir kuriuose dalyvauja Čekoslovakija.

# Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS  
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50  
Visur, kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

**LIAUDIES BALSAS**

160, Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: **EMpire 6-4358**

## JAU PUSĖ BILIJONO PARASŲ

Kanados Taikos Kongresas pranešė, kad jau 500,000,000 žmonių per visą pasaulį pasirašė po Pasaulinės Taikos Tarybos apeliacija prieš atominis ginklus. Kampanija dar tik įsismagina. Galimas dalykas, kad pasirašys dar bent keli šimtai milijonų žmonių. Čia dar reikia pridėti tą, kad daug kur yra draudžiama viešai rinkti parašus arba buginamą diskriminacija, jei pasirašys.

Galima stačiai pasakyti, kad didžiama pasaulio žmonių stovi prieš naująją atominį ginklų. O jeigu būtų laisvė pilniausiai išaiškinti žmonėms per radio ir spaudą, koks pavojus iš tų ginklų, tai mažai kas liktų nepasirašęs prieš tai. Dabar gi, kaip visi gerai žinome, daug laikraščių ir radio agituoja prieš pasirašinėjimą po ta peticija.

Žmonija aiškiai pasisako prieš atominis ginklus. Vis daugiau ir daugiau mokslininkų pareiškia balsą prieš atominis ginklus, net prieš jų bandymus. Karo kurstytojai stovi pasmerkti.

## TAI NE APGAVYSTĖ, O TIESA

Šiam laikraščiui dar neteko susidurti su atsitikimu, kur kairieji griebtųsi kokių nors apgavysčių pravedimui savo planų. Jeigu jie ko siekia, tai siekia atvirai, stengdamiesi išaiškinti žmonėms, kad viskas būtų aišku. Taip buvo ir yra su Pasaulinės Taikos Tarybos kampanijomis. Jos vedamos viešai, kviečiant visus remti. Kas nenori, tas nevertiamas pasisakyti už ar prieš.

Mūsų dipukų spaudoje buvo pareikšta, kad Lietuvos katalikų vadovai nerašė raginimo remti apeliaciją prieš atominis ginklus. Girdi, kas nors kitas parašė. Jei tas atsikreipimas būtų tilpęs tik užsienyje, tai dar galima būtų dovanoti tiems "netikintiems Tamošiams", bet jų atsikreipimas tilpo ir Lietuvos spaudoje.

Kita vertus, koks čia gali būti nupstabumas, jei žmonės pasisako prieš masinio žudymo pabūklus? Stebėtis reikia iš to, kad Amerikoje ir Kanadoje neatsiranda nei vieno padorus lietuvių katalikų dvasiško, kurs pasmerktų tokius baisius pabūklus. Protestonai stovi daug aukščiau moraliai, negu katalikai. Žinoma, čia nekaltinami eiliniai darbininkai. Daugelis iš jų pasirašo po apeliacija.

## MŪSŲ JAUNIMO APMIRIMAS

Muzikos, dainų, sporto srityje, tarp kitų, nemažai yra ir ateivių vaikų. Juos galima dažnai išskirti iš pavardžių, nors ir gerokai sukanadintos. Bet jų tarpe nėra lietuvių. Išrodo, kad lietuviai neįsitraukia nei į sportą, nei į muziką, nei į dainas. Tik sporte yra viena kita išimtis. Stukų vaikai savo laiku buvo priešakiniai sportininkai. Vienas iš jų ir dabar darbuojasi (Vancouveryje). Draugų Vidrikių (winnipegiečių) sūnus taipgi sportininkas. Bet tai ir viskas.

Be abejonės, mūsų jaunimo nedaug. Sunku veikti organizuotai. Bet galėtų atsirasti individualių sporto muzikos, dainų mėgėjų. Ypač labai liūdna, kad nėra entuziastų dėl muzikos, dainos. O dabar tiek visokių progų dėl visokių menininkų. Vyksta nacionaliai ir tarptautiniai sporto ir meno festivalai. Pavyzdžiui, šią vasarą įvyks Ontarijooj darbininkų jaunimo sporto ir meno festivalas. Varšuvoj, Lenkijoje, įvyks tarptautinis jaunimo festivalas. Kokia proga būtų lietuvių sporto ir meno entuziastams. Bet mes jų neturime.

Reiktų daugiau įvertinti meną. Yra daug bandžiusių muziką, šokius, bet išrodo, kad nebuvo užtektinai pasiryžimo, nusistatymo siekti toliau. O be pasiryžimo, be užsispyrimo negalima. Nepadės ir talentas. O kas liečia talentą, negalima manyti, kad pas lietuvius nebūtų talentingų žmonių.

## Neužmirštini žodžiai

Šiandien sueina dešimties metų nuo mirties Franklin Delano Roosevelt, liaudies tribūno ir ryžtingo kovotojo prieš fašizmą.

Sugrįžęs iš Jaltos konferencijos, kurioj jis dalyvavo sykiu su Stalinu ir Churchilliu, Rooseveltas raportavo Kongresui pirmą kovą, 1945 metų: "Mes nedviprasmiai nutarėm Jaltoj ir aš dabar pakartojau, kad, besąlyginė konferencija reiškia visišką Vokietijos nuginklavimą, jos militarizmo sunaikinimą, galą jos ginklų produkcijai ir panaikinimą visiems laikams Vokietijos Generalinio Stabo."

Jaltoj būdamas Rooseveltas lankėsi ir Sevastapoly. Apžvelgęs to miesto griuvėsius, Rooseveltas tarė: "Aš skaičiau ką vokiečiai padarė Varšuvai, Lidice, Rotterdamui ir Coventry. Dabar aš savo akimis matau Sevastapoly. Dabar aš žinau, kad šiame pasauly nėra užtenkamai vietos, kad krikščioniškas padorumas sutiltų su vokiečių militarizmu".

Rooseveltas buvo nepermalduojamas priešas nacizmo, fašizmo ir Japonijos samurajų.

Jo idelaus dabar, žiauriausiu užsispyrimu, mėgina aparti tie elementai, kurie šiuo laiku stovi prie valstybės vairo. Antifašizmą jie nori palaidoti Wehmacht'o galių.

1945 metų pradžioj, jau nebuvo jokios abejonės, kad fašizmas - nacizmas bus sutriuškinti. Rooseveltas žinojo, kad pergalė užtikrinta. Todėl jam labiausia rūpėjo, kad ir pokariniame periode būtų solidarumas ir vienybė tarpe tų valstybių, kurios stovėjo demokratijos priešakyje.

Prieš pat savo mirtį Rooseveltas rašė:

"Šiandien mes stovim akivaizdoje to svarbiausio fakto, kad civilizacijos išlikimui yra būtina taip sutvarkyti žmonių santykius, kad visi žmonės, visokių rasių žmonės galėtų taikingai sugyventi visame pasauly."

Sykiu su Stalinu ir su Churchilliu jis planavo Jungtinių Tautų Organizaciją, kaipo vyriausią taikos instrumentą. Jis suprato, kad norint užtikrinti pastovią taiką, negalima išvengti kompromisų. Bet kompromisai negali būti vienašališki. Jaltoj padaryti kompromisai buvo naudingi ir Amerikai ir Tarybų Sąjungai.

Kadangi dabar daug kas stovi gerai ekonominiai, reiktų daugiau atydos kreipti į sportą, meną. Būtų nemalonu, jei iš lietuvių kilmės kanadiečių neatsirastų muzikų, dainininkų ir kitų talentų.

# F. D. Roosevelt ir Jo Palikimas

Tarybų Sąjunga gavo tas šalis, kurias Japonija nuo jos atplėšė po 1905 metų karo, o Raudonoji Armija ištaškė japonų jėgas Mandžūrijoje, kurioj japoniškas militarizmas buvo sukūręs savo didžiausią tvirtovę. Reikia žinoti, kad atominės bombos tuomet dar nebuvo. Reikia žinoti dar ir tą, kad prieš įvyksiant konferencijai Jaltoje, Tarybų Sąjunga buvo praradusi karo frontuose daugiau kaip šešis milijonus karių ir civilių. Rooseveltas suprato, kad tokiu talkininku tikrai galima pasitikėti.

## Naujoji Dalyba

Didžiosios depresijos metais Hooveris ir jo leitenantai begėdiškai plepa, kad depresija tai tik psichologinis įsikalbėjimas. Salyj 15 milijonų bedarbių.

1932 metais, Demokratų Partijos konvencijoj, Franklin Delano Roosevelt pareiškė: "Aš Prisiekiu jūsų akyse naują dalybą Amerikos žmonėms."

Prasidėjo kuō smarkiausia rinkimų kampanija. Demokratai laimėjo.

Rooseveltas įžengė į Baltąjį Namą, kaip tik tuo laiku, kada Hitleris išviešpatavo Vokietijoje. Amerikoje taip pat buvo demagogų Wall Street'o sferose ir politikieriuose, kurie planavo išspręsti krizę hieleriniu būdu. Piniگوچیų kurstomas generalas Smedley Butler rengėsi į Baltąjį namą ant balto žirgo. Demagogijos blūdas apėmė "tėvą" Caughliną, senatorių Huey Long ir simtus kitų pravadyrių. Tūli milijonieriai rengėsi bėgti Europon.

Rooseveltas ir jo valdžia emė nepaprastų priemonių kovai prieš didžiąją depresiją. Bankų sistema buvo momentaliai pertvarkyta, depozitai garantuoti. Salis buvo nuimta nuo aukštinio standarto. Įsteigta civilių darbų Administracija, įsteigta viešųjų projektų Administracija. Toliaus sekė National Recovery Administration (NRA). Pradėta Tennessee Valley milžiniškas elektrinės projektas, išaugęs į TVA.

Pradžioj ir kapitalistai pritarė rooseveltinei naujai dalybai. NRA įstaigose jie užėmė vadovaujančią vietą. Bet jau 1934 metais milijonieriai sukūrė American Liberty League. Jie matė didelį pavojų tame, jog naujoji dalyba vystosi ta plojme,

kad Amerikos žmonėms būtų užtikrintas socialinis saugumas, pensijos, apdrauda nuo bedarbės. Naujoji dalyba sustiprino darbo unijas. Prasidėjo masiniai vajai už organizavimą neorganizuočių darbininkų auto ir plieno industrijose. 1936 metais Kongresas Industrijų Organizacijų (CIO) jau sudarė labai svarbų faktorių ne tik ekonominiame, bet ir politiniame fronte. Darbo unijos buvo su Rooseveltu. Ekonominiai rojalistai siuto, kai Rooseveltas kalbėjo, jog Amerikos sąžinė negali nurimti, kol trečdalis amerikiečių gyvena nedatekluije ir vos suduria galą su galu.

Joks Amerikos prezidentas nebuvo išrinktas į Baltąjį Namą keturiems terminams. To rekordo pamušalas yra tame, kad juo pasitikėjo plačios liaudies masės.

## Rooseveltas Nebuvo Kapitalistinės Santvarkos Priešas

Kai prasidėjo naujosios dalybos laikotarpis, Rooseveltas nei pats tikrai nežinojo kokia bus jos programa. Bet vieną dalyką jis tikrai žinojo: reikia daryti didelius posūkius, reikia daryti bandymus, reikia eksperimentuoti, reikia vaduotis interesais darbo žmonių.

Rooseveltas nebuvo priešas kapitalistinės santvarkos. Jis manė, kad kapitalistinė sistema, iš esmės, yra gera. Jo asmeninė buklė rišo šį su aukštąja klase. Bet jis matė toliau negu jo klasės žmonės. Jis matė, kad reformos neišvengiamos, nes kitaip ir pats kapitalizmas atsidurs po abejonės ženklą. Rooseveltas buvo priešiškas komunistams, bet jis nepritarė, o smerkė kongresmano Djeso antiamerikinės veiklos komitetą. Jam rūpėjo civilės laisvės ir teisių bilius. Jis norėjo permainų Aukščiausiamės šalies Teisme. Jei tos permainos būtų įvykusios, Aukščiausias Teismas būtų buvęs kitoks. Jam nepasisekė su jo planu, nes prieš jį sukilo ir demokratų kietakakčiai. Jam nepasisekė išrėvė dilgėles ir jo lojnoj demokratų partijoj. Mes turim omenyje diksokratatus.

Demokratų Partijai reikėjo operacijos, bet ji buvo persunki ir tokiam chirurgui, kaip Rooseveltas.

Franklin Delano Roosevelt mirtis sujaudino ir sukretė Amerikos žmones. Masinis gedulo jausmas apėmė visus — tik ne jo priešus. Po mirties jo priešai dar labiau užaštrino savo ginklus. O kada republikonai, po dvidešimties metų pertraukos, vėl

(Pabaiga ant 8 pusl.)

Kapit  
(dažnai  
liuose)  
koma:  
komuni  
Jie "a  
Rusija,  
Lyg  
klaušę.  
Kinij  
kokie s  
kad jie  
džia. K  
niečiai.

Kapit  
taip, ka  
je, kad  
vo jų k  
Pavy  
gai bri  
čiai, be  
dė visą  
Azija.  
Lietu  
tačiau,  
davėm'  
nevaldė

Balta  
kus bu  
donas,  
praėjo.  
Indo  
stovai  
šalių, k  
spalvot  
Chou  
ser ir  
lyderia  
čiai su  
chillu i  
riais.  
Fakt  
desnes

Sunk  
kaip p  
konfer  
žmonių  
romis  
sais.

Bet  
konfer  
prieš k  
už kolo  
Spal  
gali pa  
niais u

Man  
pakart  
džiai:  
"Tie  
do, tie  
Nuo

"Ir  
aš mar  
boj, nu  
žus".

Liet  
"Vėja  
O gi  
meldži  
atomir  
nijoj in

Tur  
nusibo

## Pastabos

Kapitalistinėj spaudoj (dažnai net ir dipukų lapeliuose) rašant apie Kiniją sakoma: "Mes atidavėm Kiniją komunistams".

Jie "atidavė" komunistams Rusiją, Pabaltijo šalis ir t.t.

Lyg tai būtų jiems priklausę.

Kiniją valdo kinai, o ne kokie svetimieji. Tai kas, kad jie turi komunistinę valdžią. Komunistai taip pat kiniečiai.

Kapitalistai tebegalvoja taip, kaip jie galvojo senovėje, kada Afrika ir Azija buvo jų kolonijos.

Pavyzdžiui, kiek laiko atgal britai, francūzai, vokiečiai, belgai ir portugalai valdė visą Afriką ir beveik visą Aziją.

Lietuvių dipukų spaudai, tačiau, netinka sakyti "atidavėm", nes lietuviai niekad nevaldė tų šalių.

Baltasis žmogus ilgus laikus buvo viso pasaulio valdonas, bet ta gadynė jau praėjo.

Indonezijoje susirinko atstovai iš Azijos ir Afrikos šalių, kur daugiausia gyvena spalvoti.

Chou En-lai, Nehru, Nasser ir kiti spalvotųjų rasių lyderiai atsistoja lygiagrečiai su Eisenhoweru, Churchilliu ir kitais baltųjų lyderiais.

Faktinai, jie atstovauja didesnes mases.

Sunku dabar pasakyti, kaip praeis Azijos-Afrikos konferencija. Ir tenai bus žmonių su įvairiomis pažiūromis ir skirtingais interesais.

Bet galima spėti, kad toj konferencijoj bus kalbama prieš karą, už tautų laisvę, už kolonijų panaikinimą.

Spalvotųjų rasių lyderiai gali pasirodyti išmintingesniais už baltųjų.

Man labai patiko Nehru pakartoti senai pasakytą žodžiai:

"Tie, kurie gyvena iš kardo, tie ir kris nuo kardo".

Nuo savęs Nehru pridėjo:

"Ir tie, kurie turi viltį — aš manau — atominėj bombuoj, nuo atominės bombos ir žus".

Lietuviai dažnai sakome: "Vėją sėsi, audrą piausi".

O gi "mūsų išminčiai" net meldžiasi, kad būtų pradėtos atominės bombos mėtyti Kinijoj ir kitur.

Tur būt tiems žmonėms nusibodo gyventi.

J. Y.



Sir Winston Churchill admirolo uniformoj. Bet jo politinis darbas jau užsibaigė. Pasitraukęs iš premjerystės, jis išvyko Italijon atostogų. Eina gandai, kad kiti konservatų lyderiai reikalavo, kad jis pasitrauktų.

## Ką Kiti Rašo

### Churchillas Pasitraukė

Sir Winston Churchill, Britanijos ministrų pirmininkas, pasitraukė iš savo pareigų.

Pirmą negu pasitraukė, jis suruošė didžiulį balių, kurin pakvietė net ir karalienę Elzbieta su jos vyru, taipgi kitus didžius vyrus ir leides.

Peržengęs 80 metų amžiaus slenkstį, atsistatydindamas, Churchillas teisėtai gali pasakyti: Buvau ištikimas imperijai ir savo klasei iki paties galo savo buvimo valdžioje ir dabar lai kiti parodo, ką gali.

Ir Churchillas neklystų, jei jis taip atvirai pasakytų. Jis buvo ištikimas Britanijos imperijai, kuri tapo pakeista į "komonveltą", per visą savo amžių.

Jis tarnavo ištikimai; tarnavo jis visokiame pareigose, bet vis aukštesiose vietose. Pirmojo karo metu Churchillas buvo karo ministras; antrojo pasaulinio karo metu — ministrų pirmininkas.

Kilęs iš aristokratijos, niekad skurdo nematęs, Churchillas, aišku, niekad nebuvo darbininkų klasės pusėje, bet visuomet stovėjo turčių pusėje, išnaudotojų klasės pusėje, aristokratijos pusėje.

Jis gabus vyras, išmokslingas, patyręs. Jis — pirmos rūšies oratorius, geras publicistas ir net piešti moka. Jis drąsus, užsigrūdinęs senis.

Tačiau amžius ir jį, kaip ir visus, palenkė. Vis daugiau ir daugiau kilo reikalavimų,

kad Churchillas pasitrauktų iš ministrų pirmininko vietos, kad jis ją užleistų kitam. Nes pastaruojų metu Churchillas dažnai mėgo kalbėti ne tuos dalykus, kurie tinka tokioje pozicijoje esant asmeniui kalbėti.

Nežiūrint to, kad Churchillas ištikimai gynė Britanijos imperiją, toji imperija palaipsniui vis traukėsi, palaipsniui vis iro. Šiandien ji jau ne ta, kokia, sakysime, buvo prieš pirmąjį pasaulinį karą.

Iš pirmos, didžios galybės pasaulyje, Britanija palaipsniui susitraukė į antraeilę poziciją. Pirmoje eilėje kapitalistiniame pasaulyje šiandien stovi Jungtinės Valstijos. Anglija, kaip pats Churchillas ne kartą pripažino, remiasi Amerikos galybe.

Aišku, Britų imperija gimė ne viena diena ir ji iškris ne viena diena.

Churchillas — didis neapkęntėjas Tarybų Sąjungos. Kiek ir ko jis nedarė tuojau po Spalio Revoliucijos jai sunaikinti! Kiek planų jis nesuplanavo! Bet vis nieko iš to neišėjo!

Net ir antrojo pasaulinio karo metu, kaip jis pats pripažįsta, Churchillas buvo įsakęs savo karo komandieriams atimtus iš nacių ginklus taupyti, kad jais būtų galima apginkluoti tuos pačius nacius karui prieš Tarybų Sąjungą.

Deja, visos tos jo svajonės nuėjo niekais.

Būdamas dideliu realistu, Churchillas, nepaisant to,

kad jis Tarybų Sąjungos labai neapkęntė, kai iškilo reikalas, vyko Maskvon tartis su Stalinu, su Molotovu ir kitais žymiais tarybiniais pareigūnais. Kur reikia, jis nesibijo nusilenkti. Kur reikia, jis nesibijo paduoti ranką.

Visa tai rodo, kad Churchillas yra gabus politikas, žymus valstybininkas, nežiūrįnt to, kad jis, kaip ir kiekvienas žmogus, padarė didžiulį klaidų.

Netenka manyti, kad su Churchillio pasitraukimu pasikeis žymiai Anglijos politika.

Anthony Eden, Churchillio giminietis ir įpėdinis, sakoma, bandys vairuoti valstybę taip, kaip vairavo Churchillas.

Neužilgo bus paskelbti nauji parlamento rinkimai, kuriuos tikisi laimėti darbiečiai.

Jei bus taip, tai ir naują valdžią darbiečiai sudarys, palikdami Churchillio konservatorius opozicijoje.

Gal tuomet, jei darbiečių lyderiai vykdys dabar duodamus pažadus, iš viso pasikeis Anglijos valdžios politika. Gal bus sušvelninta pasaulyje situacija, gal bus prieita prie šaltojo karo baigimo.

To trokšta visas taiką mylintysis pasaulis. — Laisvė.

### Apie Žmogų, Kuris Buvo Nuėjęs "Pas Juos"

Vasario 25 d. mirė savo laiku spėjęs pagarsėti lietuvis Ant. Račkauskas. Pagarsėjo jis ne kokiais kilniais darbais, o tuo, kad susižavėjęs klastinga smetonininkų propaganda, apleido pažangiųjų pozicijas ir perėjo pas priešus.

A. Račkauskas pažangiųjų organizacijose maišėsi apie penketą metų. Yra vaidinęs scenoje, platinęs darbininkišką spaudą, rėmęs anti-fašistinius kalinius Lietuvoje. Vienok per savo buvimo laikotarpį tarp pažangiečių jis nesugebėjo suprasti šio judėjimo svarbos. Dar blogiau, jis niekuomet nesisten-gė prasilavinti, įsigyti žinių, pasimokyti rašymo bei skaitymo. Todėl ir nebus labai nuostabu, kad jis tapo pirmąja fašistinės propagandos auka.

Reikia dar pasakyti, kad priešų fronte labai vertinamas toks žmogus, kuris ateina pas juos iš kairiojo sparno. Toksai perėjūnas ten, tiesiog, neturi kainos, nei ribų savo "garbei". Ir štai, iš paprasto žmogelio pas mus tautininkai padaro žymų tapytoją, visuomenininką, vieno laikraščio redaktorių.

Bet, nelaimė, liga — mižernas vėžys — paguldo jį ligoninėn. Ten gulėdamas Račkauskas galėjo tikėtis visapusiškos paramos iš "kilnaširdžių" ponų pusės, iš jė-

## ŠYPSENAS

### Kodėl Kristus Pėsčias Ėjo

Žymusis Amerikos advokatas Clarence Darrow, lankydamasis Šventoj Žemėj, sumanė persikelti per Galilėjos jūrą.

Išsirikęs valtinką, jis pradėjo derėtis dėl fėro. Bet valtinkas prašė labai daug ir advokatas niekaip negalėjo sutikti. Ant galo, matydamas, kad nieko nebus, jis tarė:

"Nedyvai, kad Kristus pėsčias ėjo".

### Ji Negalėtų Tą Padaryti

Mokytoja klausė mokinius: "Jeigu aš padėčiau tris kiaušinius čia, o du kiaušinius tenai, kiek kiaušinių turėčiau?"

"Tamsta negalėtų tą padaryti," atsakė Jonukas.

### Labai Teisingai

"Kas paragaus šio sūrio", tarė krautuvininkas, duodamas gabalėlį sūrio pirkėjai, "tas jau niekad nenorės ragauti kitą sūrį".

"Labai teisingai", atsakė pirkėja. "Aš padėsiu šį sūrį ant slastų žiurkei sugauti".

zuitų, kurie tiek daug kalba apie "artimo meilę". Deja, ponai nei veidų neparodė. Tiesa, per katalikų radijo pusvalandį buvo atsikreipta į "patrijotus", kad nuneštų, kas gali, Račkauskui kraują. Bet tas atsikreipimas nebuvo išgirstas. Mat, tautininkai užimti Lietuvos "vadavimu", tad kraujas ir jiems patiems būsiąs reikalingas.

Pagaliau, visų apleistas ir ligos iškankintas, A. Račkauskas pasimirė. Tautininkų, liaudininkų, socialistų ir katalikų lyderiai, išgirde apie jo mirtį, nutarė: kadangi mirusysis nepaliko jokio turto, tai nė jo laidojimu rūpintis netenka.

Palaidojo A. Račkauską Pasteur ligoninė savo lėšomis.

Ilsėkis, tautietai, svetingoje Urugvajaus žemėje. Tavo visuomeninio gyvenimo tragedija lai bus pamoka kitoms silpnavaliams, kad nepakliuvus į maskuotų politikierių žabangas. — Darbas, Urugvajus.

### Turavoja Makartistams

Socialdemokratų "Keleivis" irgi susirūpino kas bus su salomis Matsu ir Quemoy, esančiomis prie pat Kinijos žemyno.

"Keleivis" samprotauja:

"Be Amerikos pagalbos tos salos, anksčiau ar vėliau, pateks į komunistų rankas... Turėsime arba naują traukimąsi, arba pa- (Pabaiga ant 8 pusl.)

# Nugalės Gyvenimas, Nugalės Taika!

J. ŠIMKUS

Taikai Ginti Komiteto Pirmininko Pavaduotojas

Nuo 1945 m. rugpjūčio 6 d. kai iš JAV lėktuvo į Japonijos miestą Chirošimą buvo nūmesta pirmoji atominė bomba, praėjo beveik dešimt metų. Per tą laiką, ir ypač Amerikos imperialistams užpuolus Šiaurės Korėją, ne kartą kilo banditiška ranka mesti atominę bombą į šią laisvę ginančią tautą. Bet tautų pasmerkimas ir nuolatinė kova už taiką trukdė imperialistams įvykdyti savo kėslus. Gyvenimo, kūrimo ir taikos jėgos pasirodė galingesnės už mirties, naikinimo ir karo jėgas.

To milžiniško pasaulio žmonių sąjūdžio — apginti taiką, apginti gyvenimą, apginti šventiausia žmonių teisę kurti ir statyti — priešakyje žengia mūsų Tarybų šalis. Po didinga kovos už taiką vėliava šiuo metu vienin-gai, suglaustomis eilėmis eina 900 milijonų socializmo ir demokratijos stovyklos žmonių. Po ja telkiasi šimtai milijonų viso pasaulio dorų žmonių, dar tebevelkančių imperializmo jungą.

Per visą pasaulio istoriją iki šiol dar nebuvo tokio milžiniško, visuotinio, visus dorus žmones, nežiūrint jų politinių ir religinių įsitikinimų skirtumo, jungiančio judėjimo, koks yra nūdienis kovos už taiką, kovos prieš atominę karą judėjimas. Pavyzdžiui, jeigu po Stokholmo atsisaukimo pasirašė 6 milijonai Japonijos gyventojų, tai dabar už atominio ginklo uždraudimą pasirašė daugiau kaip 30 milijonų japonų.

Pasaulinė tautų kova už taiką, prieš atominę ginklą, — tai nuolatinis žmonių sąmonėjimas, tai giliai moralinė ir užtat labai galinga naujo, šviesesnio pasaulio jėga.

Siaurapročiai pretendentai į viso pasaulio valdytojus — Amerikos imperialistai tiki tik ginklo jėga. Trokšdami viešpatauti ir bizniauti visame pasaulyje, jie musuoja atominėmis bombomis ir tuo būdu tikisi pasiekti savo nusikalstamus tikslus. Bet jų "jėgos politika" jau dabar braška, o ateityje ji visiškai subankrutuos.

Tarybų Sąjunga, gindama savo liaudies interesus nuo atomininkų grasinimo, pasigamina atominę ginklą, o vandenilinio ginklo gamyboje žymiai pralenkė Ameriką.

Imperialistų išgarbintas atominis ginklas susilaukė griežto pasmerkimo visame pasaulyje. Tarybų Sąjunga, turėdama atominį ir vandenilinį ginklą, tik kaip apsigynimo priemonę visą naujo

mokslinio išradimo jėgą nukreipia žmogaus gerovei. Tarybiniai mokslininkai pirmieji pasaulyje pajungė atominę energiją elektrai gaminti. Mūsų šalyje su atominė energija taikiems tikslams ne tik daromi įvairūs moksliniai bandymai, bet jau gydomi žmonės, atominė energija naudojama įvairiems ūkio reikalams. Visas pasaulis akivaizdžiai pamatė, kas ruošia atominę energiją mirties, o kas gyvenimo ir žmonių gerovės tikslams.

Kai Vienoje susirinkusi Pasaulinė Taikos Taryba paskelbė atsisaukimą į visas pasaulio tautas kovoti prieš atominę karą, prieš atominę ginklą, uždrausti jo gamybą ir sunaikinti jo atsargas, — šis pareiškimas visur buvo tutiktas kaip didžios išminties ir savilaikis balsas. Nėra tokios šalies pasaulyje, kur jis nebūtų sutiktas su džiaugsmu. Pačioje Amerikoje, nežiūrint ten esančio fašistinio teroro, paprasti žmonės įvairiais būdais išreiškia savo troškimą uždrausti atominę ginklą, ieškoti susitarimo tarp didžiųjų pasaulio valstybių. Amerikos liaudies masių nuotai-koš, kad ir pačiomis nepalankiausiomis sąlygomis ima veikti kai kuriuos valdančiuosius sluoksnius. Štai, Amerikos senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas senatorius Džordžas išdrįso viešai pareikšti, kad reikia organizuoti didžiųjų valstybių pasitarimą aukščiausiose sferose ir ieškoti būdų taikiai susitarti.

Ypatingai plati liaudies rūstybės banga prieš atominę karą apėmė Kinijos Liaudies Respubliką, liaudies demokratijos šalis. Tą galinga moralinė jėga, kuri visame pasaulyje šiuo metu išreiškiama šimtų milijonų žmonių, dedant parašus po Vienos Kreipimusi prieš atominę karą, už atominio ginklo uždraudimą, yra daug galingesnė už visus atomininkų ginklus.

Tarybų Lietuvos liaudis, kaip ir visi tarybiniai žmonės, jaučia gilią neapykantą Amerikos - Anglijos atomininkams.

Dešimtys mūsų krašto miestų ir šimtai miestelių bei kaimų per du pasaulinius karus, praužiusius mūsų krašto žeme, buvo sugriauti ir nuniokoti. Hitlerinių fašistų įvykdytos nuožmios žmonių žudynės, tūkstančių žmonių išvargimas į fašistinę vergiją, — visa tai giliu skausmu tebeatsiliepia mūsų širdyje.

Per dešimt pokario metų

padėta daug jėgos ir materialinių priemonių mūsų krašui atstatyti, pramonei, žemės ūkiui, kultūrai išvystyti.

Kiekviena nauja mūsų gyvenimo diena kupina darbo ir kūrybos. Kur mes bebūtume, ką mes bedirbtume, mūsų mintys nukreiptos į rytdieną, kurią mes trokštame matyti ir geresnę, ir šviesesnę. Šit, neseniai man teko būti Jurbarko rajone "Gegužės Pirmosios" kokučiūje, — puikiame darbo valstiečių kolektyve. Jis visas kupinas šviesių vilčių užauginti didesnius derlius, turėti puikių galvijų fermas, pasistatyti naują, puikų kaimą su gražiu kultūros klubu, su mokykla, ambulatorija, vaikų darželiu, nuolatinio kino-teatru. Žodis karas šių darbščių žmonių tarpe — pats pikčiausias, pats nekenčiamiausias žodis.

Visa Lietuva pilna tokių kolektyvų, kurie savo protą, jėgą, širdį atiduoda naujo gyvenimo, komunistinės rytdienos statybai.

Tą kūrybinę mūsų krašto žmonių nuotaiką labai ryš-

kiai išreiškė Respublikinis taikai ginti komiteto išplėstinis posėdis, įvykęs kovo 25 dieną Vilniuje. Rašytojai ir mokytojai, geležinkelininkai ir jūrininkai, žemės ūkio darbuotojai ir darbininkai, įvairių religijų dvasininkai ir jaunimo atstovai, — jie visi, kaip vienas, pasmerkė atominio karo ruošėjus — Amerikos - Anglijos imperialistus, kviesdami visą liaudį pasirašyti po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi uždrausti atominę ginklą ir sunaikinti visas jo atsargas.

Balandžio 1 d. visoje Tarybų šalyje prasideda parosų rinkimas po tuo istoriniu, žmonių sąžinės balsą išreiškiančiu atsisaukimu. Nėra abejonės, kad visi iki vieno mūsų respublikos darbo žmonės padės savo parašus po šiuo humanišku Kreipimusi.

Ir jei galėtume aprėpti akimis, mes pamatytume, kaip rikiuojasi milžiniškos taikos armijos. Jos rikiuojasi per visas tautas, per visas valstybes, per visus kontinentus. Jos lemiančios, jos nugalindžios savo tvirta valia išsaugoti taiką, apginti gyvenimą, ateitį ir sutriuškinti karą.

Ir todėl šventai tikime, kad gyvenimas nugalės mirtį. Taika nugalės karą!

## Salk Čiepai

Pereitą savaitę pasaulį apėmė žinia, kad išrasti čiepai apsaugai vaikų nuo vaikų paralyžiaus. Juos išrado, su kitų pagalba, Dr. Jonas E. Salk, pitsburgietis, kilęs iš darbininkų emigrantų tėvų. Tai labai didelė ir svarbi naujiena. Naujiena dėl žmonių labo.

Vaikų paralyžius, kaip žinia, yra baisi liga. Ji ne tik užkrečiama, bet ir labai baisi. Juo susirgęs vaikas paralyžiuojamas. Nedaug kam pavyksta išsigydyti. Dauguma lieka invalidais visam gyvenimui. Velionis prezidentas F. D. Rooseveltas buvo auka tokio paralyžiaus. Jis negalėjo pilnai pasveikti ir kentėjo visą gyvenimą. Jo kojos buvo pusiau paralyžiuotos.

Paralyžius yra trijų rūšių. Juos vadina: Brunhilde, Lansing ir Leon vardais. Visų trijų virusai gali paralyžiuoti žmogų. Jais daugiausia suseraga vaikai, bet pavojinga ir suaugusiems. Gydytojai tvirtina, kad užsikrečia labai daug žmonių, bet ne visi būna suparalyžiuoti.

Kaip daromi čiepai nuo tų virusų? Pirmiausia imami beždžionių inkstai. Tie inkstai turi labai gero maisto dėl polio virusų. Polio virusai išdami beždžionės inkstų audinius, greitai veisiasi. Ka-

da tų virusų prisiveisia labai daug, juos užmuša su formaldehidu, kad jie negalėtų išsukti polio ligą. Bet tuomi jie nenustojo ypatybės išsukti žmogaus kūne atspara polio ligai.

Mums, žinoma, ne taip svarbu, kaip tie čiepai pagaminami. Tik mokslininkams, kurie juos išrado, visas svarbu. Svarbu žinoti, kad jau yra čiepai, kuriais galima apsaugoti nuo polio. Tai didelis žmonijos laimėjimas. Garbė tiems mokslo žmonėms, kurie savo pastangomis surado šią apsaugą.

Čiepai, tiesa, dar nesunaikina polio virusų visai. Dar nežinoma, kaip ilgai tie čiepai apsaugo žmogų. Bet jau labai gera pradžia padaryta. Tolimesni atradimai padarys polio ligą visi nepavojingą, nors ir dabar jau 90 iš 100 vaikų apsaugos minėti čiepai.

Reikia tikėtis, kad panašiai bus išrasta apsauga ir nuo vėžio. Bus atrasti vaistai pagelbėti žmonėms, kurie serga širdies ligomis. Viskas, ko reikia, tai kad žmonija išsigelbėtų nuo karo pavojaus, atominio karo pavojaus.

Jeigu kultų atominis karas, tai žmonija nukentėtų daug daugiau, negu visos ligos kartu sudėjus. Šimtų

## Dvasiškijos Išradimai

1. Išrasti angelai danguje ir įsakyta juos garbinti 360 metais.

2. Kalėdos arba nustatyta Kristaus gimimo diena, gruodžio 25, išrasta 370 metais.

3. Panelė šventiausia pripažinta dievo motina 481 metais.

4. Šventinimas pelenų arba, kaip Lietuvoje vadina, pupelčius, išrastas 439 metais.

5. Popiežiaus sostą įsitaisė popiežius Vigilius 539 metais.

6. Gavėnia arba 40 dienų pasninkas įvesta 547 metais.

7. Maldų valandos prie panelės Marijos įvestos 593 metais.

8. Bažnyčiose apeigos lotynų kalboje įvesta 600 metais.

9. Išrasti kryžiai ir įsakyta juos garbinti 680 metais.

10. Iš paprasto vandens pradėta daryti "šventą" vandenį 682 metais.

11. Popiežiaus kojas bučiuoti išrasta 708 metais.

12. Melstis prie šventų paveikslų (abrozų) išrasta 782 metais.

13. Kryžiaus dienas išrado popiežius Leonas III 801 metais.

14. Kad panelė Marija jau danguje "sužinota" 813 metais.

15. Kunigams uždrausta vesti žmonas, o išrasta, kad jiem bus geriau gyventi su pusseserėmis, 1000 metais.

16. Cyščius arba sielų skalbykla išrastas 600 metais.

17. Bažnyčios priešų prakeikimą išrado popiežius Grigalius VII 1077 metais.

18. Jubiliejūšai arba už pinigų visų griekų atleidimai išrasti 1095 metais.

19. Ausinė išpažintis išrasta 1216 metais.

20. Komunija, Jėzaus kūnas ir kraujas vienoje plotkelėje, išrasta 1263 metais.

21. Relikvijas arba vadinamų šventųjų palaikų garbinimą įvedė 1563 metais.

22. Moterystė, kunigystė ir dirnavonė padarė šventais sakramentais popiežius Pijus IV-tasis 1563 metais.

23. Nekaltas prasidėjimas panelės Marijos išrastas

metų žmonių kūrybinis darbas būtų sugriautas.

Čiepus nuo ligų gali išrasti tik tiktai mokslo žmonės. Taip pat tik mokslo žmonės pagamina ir atomines bombas. Bet apsaugą nuo atominio karo laiko savo rankose paprasti žmonės. Liaudis gali sulaikyti pasaulį nuo atominio karo, tik reikia, kad ji nesėdėtų rankas sudėjus. Ji turi reikšti savo balsą prieš tuos, kurie nori karo.

J. Y.

## Sen

Pranciškori skundžiasi:

"Grižęs iš apžvalginink tvirtina, kad padėtis visų tų naudai. Naudaus Pietų-sas Laos kas bodia demok sustiprėjęs buvo siunčia Prancūziją komunistų į artina valdž rankas. Ka bus paspaus

"Pirmutin būti pietų V Laos ir Čamlią į Thailan į Malajus Burmą, Piet esas raktas

"Pietų Az tiškai" atsi Rytų, Afrik pos likimą.

"Katastro sunku pram sunku buvo Hitleris, po Sudetų prad imsis čekos go, Lenkijos kad dabarti joje yra" tō kaip Europo cheno. Gara tas Lenkija gina garant bar reikalat Matsu salon vė Anglija, tyje atsidur rinu atžvilg rantijos b kos, o mor vertės, nes jo duoti ap rantavo.

"Neville kuris Mun Hitleriui, k pavėlavęs, k prašyti ka gu iš Hitleri

"Ginti Q — sako Al šu į norą g tau rengias šiuo atveju lyginama k lei.

"Praradu nenorint pr jos sąlygu tas karas b nis."

1584 metais 24. Pats pasidarė po tasis 1870 r Tiems, k katalikų "v Jėzus, reikē ti čia pažyr išradimus.

(Iš An knygos Žmonės

# Senas Pasaulis Griūva

S. Karpė

Pranciškonų Darbininkas skundžiasi:

"Grižęs iš Azijos politikos apžvalgininkas Joseph Alsop tvirtina, kad Pietų Azijoje padėtis vis gerėja komunistų naudai. Neramumai iš vidaus Pietų-Vietname, chaosas Laos karalystėje, Combia demokratų partijoje sustiprėjęs jaunimas, kuris buvo siunčiamas mokytis į Prancūziją ir ten pateko į komunistų įtaką, — vis tai artina valdžią į komunistų rankas. Kai bus pribrendę, bus paspausta ir iš lauko.

"Pirmutinė auka galinti būti pietų Vietnamas, toliau Laos ir Cambodia atveria kelią į Thailandą, o Thailandas į Malajus ir Indoneziją ir Burmą. Pietų Azija taip pat esąs raktas į Japoniją.

"Pietų Azijos likimas kritiškai atsilies į vidurinių Rytų, Afrikos, netgi Europos likimą.

"Katastrfų eigą šiandien sunku pramatyti, kaip tai sunku buvo pramatyti, kad Hitleris, po Muncheno, nuo Sudetų pradėdamas, toliau imsis Čekoslovakijos, Dancigo, Lenkijos. Alsopui rodos, kad dabartinė padėtis Azijoje yra tokio pat laipsnio kaip Europoje buvo po Muncheno. Garantijas, tada duotas Lenkijai, Alsopas prilygina garantijoms, kurių dabar reikalauja Quemoy ir Matsu salom. Tada jas davė Anglija, dabar toje padėtyje atsiduria Amerika. Kariniu atžvilgiu Britanijos garantijos buvusios nelogiškos, o moraliai abejotinos vertės, nes Britanija negalėjo duoti apsaugą, kurią garantavo.

"Neville Chamberlainas, kuris Munchene nusileido Hitleriui, kad dar kiek būtų pavėlavęs, ir jam būtų tekę prašyti kapituliacijos sąlygų iš Hitlerio.

"Ginti Quemoy ir Matsu — sako Alsop — tai panašu į norą ginti pirštus, kai tau rengiasi atplauti koją. Šiuo atveju pietų Aziją prilyginama kojos minimai rolei.

"Praradus pietų Aziją ir nenorint prašyti kapituliacijos sąlygų tektų kariauti, ir tas karas būtų daug sunkesnis."

1584 metais.

24. Pats save neklaidingų pasidarė popiežius Pijus IX-tasis 1870 metais.

Tiems, kurie dar tiki, kad katalikų "viera" itaisęs pats Jėzus, reikėtų gerai įsitęmėti čia pažymėtus dvasiškijos išradimus.

(Iš Antano Matelionio knygos "Apie Dievus ir žmones")

Ką gi mes matome šioj citatoj? Tai išdėstymą pažiūros į padėtį ir išskylančias imperializmo bėdas.

Buvo laikai, kada buvo kiti varžovai už pasaulio kontrolių. Tai buvo Anglija, Vokietija ir Francija. Jos panašiai bėdavojo dėl įvairių vietų vystymosi ir kontrolės. Bet pabaigoj Pirmojo Pasaulinio karo atsirado naujas faktorius: socialistinis pasaulis. Nuo to laiko padėtis pakitėjo.

Visos imperialistinės valstybės pabaigoj Pirmo Pasaulinio karo puolė tą naują faktorių, bet neužmiršo ir savo tarpusavių intrygų. Gal tas daugiausiai ir sutrukde jų pastangas užsmaugti socialistinę revoliuciją.

Po karo visos suokalbiavo sunaikinti socialistinę šalį. Bet visos varžės tarpusavyje. Fašistai ir hitlerininkai išrodė Britanijai ir kitoms valstybėms geru įnagiu sunaikinimui socialistinio pasaulio, bet jos taip pat bijojo ir jų perdidelio įsgalėjimo. Politika buvo vedama taip, kad reikalui esant būtų galima pastoti kelią. Išėjo ne visai taip. Kova kilo tarp jų pirma, negu tarp hitlerininkų ir socialistinio pasaulio. To pasekoje ir karo užbaiga buvo kita.

Senasis pasaulis šiandien turi daugiau problemų. Socialistinis pasaulis tvirtėnis ir didesnis. Tuo tarpu kapitalistinis pasaulis daugelyje vietų plyšta, kaip tas supuvęs maišas. Amerika ir Britanija bando lopyti, taisyti maišą, bet nevyksta.

Kyla klausimas, kodėl Amerikai ir jos talkininkėms nevyksta? Atsakymas aiškus.

Kodėl Hitleriui ir Musoliniui nepavyko? Jiems nepavyko todėl, kad jie norėjo eiti prieš vėją, kad jie norėjo sulaukyti upės bėgimą. Jie norėjo pastoti kelią žmonių pirmynžangai, socialiam progresui. Visi jų planai buvo biaušūs, niekšiški. Tai buvo didžiojo kapitalo samokslas sugrąžinti kapitalistinį išnaudojimą ir ten, kur jis pašalintas. Jiems nepavyko, nes žmonija buvo prieš jų kėslus.

Hitlerio, Musolinio ir Hirohito ašies žlugimas paaštino padėtį dar daugiau. Trumano, Churchillio ir kitų ašis suskubo gelbėti kapitalistinį pasaulį, bet susiduria su problemomis.

Kinijoje jie prakišo, kaip po pirmo karo Rusijoje. Didelį dalyj Europos taip pat. Dabar viskas verda ir kunkuliuoja Vietname.

Azija ir Afrika, kaip žinome, per šimtus metų buvo

Europos imperialistų rojus. Bet tas rojus nori atsikratyti svetimų išnaudotojų ir jų talkininkų namie.

Feodalai ir karaliukai, generolai ir kiti reacionieriai, amerikiečių palaikomi, dar spardosi. Bet jie neturi simpatijos žmonėse, kaip Europos fašistiniai diktatorėliai neturėjo anksčiau. Net Britanija ir Francija nenori teptis ginant tuos elementus.

Kapitalizmas blogoj padėtyj visame pasaulyje, išskyrus Jungtines Valstijas ir Britaniją. Ypač jis blogoj padėtyj Azijoje. Jis labai supuvęs. Amerikos doleriai plaukia bilijonais, juos palaiško ginklai, bet ir tas vargiai išgelbės.

Žmonija nori taikos, laisvės kurti žmoniškesnį gyvenimą. Bus sunku sulaukyti žmonijos veržimąsi prie to. Gražūs obalsiai nieko neapgauna, išskyrus tuos, kurie nori kitus apgauti. Ar gi kolonijų žmonės neatsimena, ką jiems kapitalistai davė per šimtus metų? Kam nežinoma, kad kolonijos atsilikusios šimtus metų nuo laisvų šalių.

Savo laiku Amerika kariavo už savo laisvę, už pasiiluosavimą iš svetimųjų jungo. Dabar ji nori palaikyti tokioj padėtyj kitus, kokioj ji nenorėjo būti. Dėl to ir atsiranda tiek daug nemalono ir bėdų.

## BELGIJOJ TEBEINA KATALIKŲ SAMBRUZZIS

ANTWERP. — Kova tarp Romos katalikų ir valdžios Belgijoje tebeina. Praėjus velykų šventėms, atsinaujino demonstracijos ir susikirtimai su policija.

Čia 20,000 katalikų dalyvavo demonstracijoj, protestuojant prieš sumažinimą paramos katalikų bažnytinėms mokykloms. Priešakyje dalyvavęs buvęs Belgijos senato prezidentas Cauwelaert ir keli parlamento atstovai.

Policija, vaikydamas demonstrantus, suėmė 10 asmenų.

Daug demonstrantų buvo atvykę iš kitų vietų.

## KARALIAUS BROLIAI NETEKO SAVO GALVŲ

CAIRO. — Reuterio žinių agentūra praneša, kad nukirstos galvos dviem Jemeno karaliaus broliams, kurie buvo pasimoję paveržti iš savo brolio sostą.

Jiems jau buvo pavykę nuversti karalių Ahmedą (savo brolių), bet ištikima karaliui kariuomenė, sugrąžino jam sostą. O jie abudu buvo už tai nužudyti.

Varšuva. — Lenkija karo reikalams sunaudoja tik dešimtą dalį savo biudžeto.



Anthony Eden, naujas Britanijos premjeras. Jam teko laukti daug metų, kol užleis vietą jo uošvis Sir Winston Churchill. Bet dabar jis turi laimėti rinkimus.

## NENORI ATEIVIŲ MOKYKLŲ ONTARIJOJ

TORONTO. — Ontarijos School Trustees and Ratepayers Asociacija beveik vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama pakeisti įstatymą taip, kad nebūtų galima sudaryti trečių mokyklų sistemą.

Ta trečia sistema yra ateivių organizuojamos mokyklos dėl vaikų pagal tautinius ir religinius interesus.

## 45,121 BEDARBIS TORONTO MIESTE

TORONTO. — Balandžio 7 dieną Toronte buvo 45,121 bedarbis arba 11,189 bedarbiais daugiau, negu tuo pat laiku pernai.

Tai vis registruotj samdos biure. Yra ir neregistruotų bedarbių.

## UZDARĖ KASYKLĄ 725 NETEKO DARBO

SYDNEY, N. S. — Dominion Steel ir Coal korporacija pranešė, kad uždarys visam laikui vieną iš didžiausių kasyklų Glace Bay srityje. Neturinti kur dėti anglies, kurios iškasama kasmet po 400,000 tonų.

Netenka darbo 725 angliakasiai.

## 37,000 POPŲ

DUSSELDORF, Vokietija. — Arkivyskupas Nikolajus, kurs lankosi Vakarų Vokietijoje, pareiškė, kad Tarybų Sąjungoje yra 20,000 ortodoksų parapijų, kuriose yra 37,000 popų.

Ortodoksai turi 30 vyrų vienuolynų ir 30 moterų vienuolynų.

Pietinės Ontarijos Lietuvių Ruošiamas

Liaudies Balso

# Metinis Piknikas

įvyks

Sekmadienį, Birželio - June 26

HEMSLEY WOODS PARKE  
Prie West Westinghouse  
Hamilton, Ont.

Prašome ruoštis dalyvauti.

LB Pikaiko Komitetas

# Montrealo žinios

## ILGWU Atidarė Sveikatos Tikrinimo Centrą

Moteriškų drabužių siuvėjai, vadovybėje International Ladies Garment Union, įsteigė ir jau oficialiai atidarė Sveikatos Centrą, kuriame visi siuvėjai, unijos nariai veitui galės pasitikrinti savo sveikatą. Centras įsteigtas su visais vėliausių laikų moderniais medicinos prietaisais. Tai pirmas toks sveikatos patikrinimo centras Kanadoje.

Unija taipgi turi įsteigusi senatvės pensijos fondą savo nariams. Kad gavus pensiją, kiekvienas siuvėjas — unijos narys — turi būti išdirbęs siuvyklų industrijoje ir išbuvęs unijos nariu nemažiau 10 metų ir sulaukęs 65 metų amžiaus, virai; o moterys 60 m. Gauna pensijos \$50 į mėnesį. Pensija pradėta mokėti tik šiais metais ir

pereitą mėnesį jau buvo išmokėta po pirmą pensijos čekį 30-čiai sunkelių siuvėjų, unijos nariams.

## Sunkvežimių Vairuotojai Kaltina Policiją

Pavasari, kada laukai paplūsta nuo šlapumos, kad apsaugojus kelių laužymą, įstatymas reguliuoja sunkvežimių svorį, kad nebūtų persunkūs su savo krovniais. Tačiau didžiosios transporto firmos, neatsižvelgdamos į įstatymus, visvien sunkiai krauna savo sunkvežimius ir paleidžia juos ant kelio su samdytais vairuotojais. Policija, pagavusi tokį sunkvežimį ant kelio, nekaltina sunkvežimių savininkus, bet vairuotojus. Tuo atžvilgiu, vairuotojų unija, Transport Drivers Union (AFL) išleido pareiškimą ir kaltina provincialę policiją, kur sako, "mes

nežmoniškiau ir žiauriau baudžiami, negu gengsteriai, nors mes priversti tik atlikti savo darbą — vairuoti samdytojų įsakymu sunkvežimius".

Pasirodo, daugeliu atvejų, vairuotojai suareštavus laikomi kalėjime ir net baudžiami iki \$100 pabaudos. O sunkvežimių savininkai palieka ne tik nebausti, bet ir nepaliesti.

## Grasina Uždaryti Šimtus Naktinių Verslininkų

Kad "apvalyti" miestą nuo nešvaros bei nedoros, daugumas naktinių verslininkų, kaip naktinių klubų, šokių salių, rooming stubų ir restoranų, policijos uždėti ant juodo sąrašo ir įteikta miestui, kaip įtariamai nešvara arba nepadoriu elgėsiu bei pardavinėjant be leidimo likerius. Manoma, kad jiems visiems, arba daugumai iš jų, su gegužio 1 d. nebus leidimai atnaujinti, ar bent nekuriama laikui suspenduoti.

## Montrealo Vertybė \$2 Bil.

Montrealo miesto su visais 14 priemiesčių taksojamo turto vertybė siekia daug daugiau negu 2 bilijonus dolerių. Tai didžiausias rekordas visoj miesto istorijoj.

## Buvo Atvažiuavęs Svečiuos

Benius Strimas su visa šeima, iš Toronto, laike velykinių švenčių buvo atvažiuavęs svečiuos pas savo motiną Malviną Tamašauskienę.

## Apsivedė

Balandžio 11 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą — apšivedė Edvardas Spaičys su anglų tautybės mergina.

## Serga

Martynas Teresevičius buvo susirgęs ir aplaikė operaciją Montreal General ligoninėje. Dabar jau randasi namie, sveiksta.

Malvina Tamašauskienė susirgusi ir šiuos žodžius rašant, randasi Hotel Dieu ligoninėje.

Petras Kazlauskas vėl sunkiai susirgo ir randasi Royal Victoria ligoninėje.

## Mirė

Balandžio 10 d. mirė Petronelė Valančiauskienė sulaukusi 66 m. amžiaus.

## Klaidos Pataisymas

Pereitos savaitės LB laidoj buvo pranešta, kad Mr. ir Mrs. Felix Žemaitis susilaukė sveiko sūnelio. Tačiau tikrumoje kūdikis gimimo stadijoje mirė, o motina pergyvena sunkią ligą. Atsiprašau už klaidą ir reikiu giliausia užuojautą.

## KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.) siryžimą pasakyti komunistams "gana."

Kadangi "Keleivio" generalai trauktis nesutinka, tai jie įsakys prez. Eisenhoweriui — gana! Reikia muštis už Čiang Kai-šeko režimą.

Keleivinkai, kaip mato, te, vėl atsidūrė McCarthy ir Knowlando pozicijoje.

Tuo tarpu net aukštos viršūnės kyla protesto balsai.

Senatoriai Kefauver, Morse, Lehman reikalauja liautis su propaganda, kurstančia prie karo. Amerika neprivalo padėti Čiang Kai-šekui ginti Quemoy ir Matsu. Tą patį sako ir senatorius Kerr Scott (N.C.). Jis gauna daug laišku, nuo demokratų ir republikonų, ir beveik visi jie prieš karą.

Bostone einas konservatyvus "Christian Science Monitor" sako, kad iš Quemoy ir Matsu salų reikia evakuotis. Reikia eiti prie taikos. Tą patį sako ir įtakingas Hartford (Conn.) "Courant" ir Portland (Maine) "Press-Herald".

Pasirodo, kad lietuviškas socialdemokratų laikraštė laikis negali susikalbėti net su buržuaziniai konservatyvus spauda.

Ar tai ne išsigimimas?

Tai sugulimas vienon lovon su tokiais karo krankliais, kaip pranciškonų "Darbininkas" ir marjonų "Draugas". — Vilnis.

## F. D. ROOSEVELT IE JO DARBAL

(Atkelta nuo 4 pusl.) paėmė į savo rankas valdžios vadžias, tai visą tą periodą jie apšaukė "Twenty Years of Treason". Naujųjų vadovų obalsis sakė: Kas gera General Motors, tai gera Amerikai.

Rooseveltas, sekdamas Lincolną, skelbė kitus šūkius: Kas gera darbo žmone, tas gera visai šaliai.

Prie Rooseveltto mes turėjome Wagnerio aktą. Dabar mes turime Taft-Hartley aktą, McCarran aktą ir plėtimąsi Smitho akto iki kraštutinių, kurie baugina net konservatyvų komercinę spaudą, įskaitant tokius laikraščius, kaip "New York Times", "Chicago Daily News" ir taip toliau.

Rooseveltas mokino: Nereikia pasiduoti baimės jausmui, nereikia pasiduoti isterijos ir panikos diegliams.

Šio laikotarpio sumišime rooseveltinė galvosena paėmė viršų, nes ji teka iš tyru šaltinių laisvės ir demokratijos.

L. P.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

## Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius  
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas  
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas  
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis  
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

## Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušertijos ir Venerinių Ligų

2537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623  
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

## Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA  
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROBERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški  
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški  
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai  
**REED'S REAL ESTATE**

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YORk 5540; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager  
(Reed's Renting Service Reg'd)

## NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

### Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474  
Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

## WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.



Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Šį laišką juo rašo ne tik p diečiams, be viams, nepais jų gyventų — po žeme, an nullo.

Laiškas, viengėniai, tame, kad juo sulaukęs K pakišęs po ū nio ašarų, pypkelį ir d pumenės rok vo gyvenime septyniades gimtadienį!

Tai jau svoris ant kupros! Per kaip daugel dar gyvi es Vincas, g lamdomas, karšto, ra karčios. B audros, nep iš jo idealų

Tačiau sau, gerbian sios, kad juo krūtinė jau skaptuota g jau panašus gul į verblū kie sukliurė ne jūsų Dė veik tikras, nė graboriu lio.

Mat jis, d caro vaiske išmoko krū galvą nei t kėles vaikš bevaikščioj Kad jis iš dar į jauną jums ir fak maklina ga dėtas ir gir atitaksi mo juo arčiau, tas dārosi gražuolė matomai p nuolį, sun pamesti no jus į pažint pro šalį ir savaitė laik taip susik vietoj nosi savo paket net kibirkš dama.

Dėdė Vir ketbūko, vištos, pas įteikė. O t dama turēt jų, padėko radybų, ir Dėdė Vini tiečio saliu dina visiem bet dar nu nešventinte gimtadieni Tad sul



# Laiškas iš Šteitų

Šį laišką jūsų Dėdė Vincas rašo ne tik prieteliams kandaiečiams, bet visiems lietuviams, nepaisant kur kuris iš jų gyventų — ant žemės ar po žeme, ant Marso ar Mėnulio.

Laiškas, mano gerbiami viengėniai, turi didelį svorį tame, kad jūsų Dėdė Vincas, sulaukęs Kryžiaunų Dienų, pakišęs po ūsais čierkelę velnio ašarų, užsikūręs savo pypkelį ir darydamas savo sumenės rokundas iš viso savo gyvenimo — šves savo septyniadešimt penktą jį gimtadienį!

Tai jau didelis metelių svoris ant jo nelaimingos kupros! Per tuos 75 metus, kaip daugelis iš jūs, kurie dar gyvi esate, taip ir Dėdė Vincas, gyvenimo audrų lamdomas, matė šalto ir karšto, ragavo saldžios ir karčios. Bet ir didžiausios audros, nepajėgė jį išmušti iš jo idealų kerčios!

Tačiau neįsivaizdinkite esau, gerbiamieji ir gerbiamošios, kad jūsų Dėdės Vinco krūtinė jau įdubusi, kaip išskaptuota gėlda, o iš kupros jau panašus į verbliūgą. Tegul į verbliūgus pavirsta kokie sukliurėliai, bet tik jau ne jūsų Dėdė Vincas! Jis veik tikras, kad su jo kupra nė graborius neturės triubelio.

Mat jis, dar, amžiną atilįs, caro vaiske slūždamas, kaip išmoko krūtinę atstatais ir galva nei treigys eržilas iškėles vaikščioti, tai taip tebevaikščioja ir po šiai dienai. Kad jis iš užpakalio atrodo dar į jauną vyruką, tai štai jums ir faktas. Anądien jis maklina gatvę, kaip nieko dėtas ir girdi, kad iš paskos atitaksi moteriški batukai ir juo arčiau, tuo batukų taktas darosi tankesnis. Mat, gražuolė paskui jį eidama, matomai palaikius už jau nuolį, sumanė pralenkti ir pamėsti nosinaitę, kad sueijus į pažintį. Bet skusdama pro šalį ir pamačius jo jau savaitė laiko neskustą veidą, taip susibalmutino, kad vietoj nosinaitės, dribtelėjo savo paketbūką ir nuskubo net kibirkštis iš bruko skeldama.

Dėdė Vincas puolė ant paketbūko, kaip vanagas ant vištos, pasivijo merginą ir įteikė. O ta, matyti nenorėdama turėti daug ceremonijų, padėkojo, įteikė dešimkę radybę, ir nudūmė. Gi jūsų Dėdė Vinas įsmunka į tautiečio saliūną, ne tik užfunda visiems savo frentams, bet dar nusiperka ir butelį nešventintosios dėl savo gimtadienio.

Tad sulaukęs Kryžiaunų

Dienų, kitais žodžiais — savo gimtadienio, turėdamas butelką ant stalo, pilną pypkelį tabako ir naujus puspažčius pasikalęs po batais, jokių prezentų iš savo prieteliukų bei prietelkaičių neprašo, kad jo gimtadienį kuomi nors pasaldytumėte.

Bet jis savo prieteliams būtų labai dėkingas, kad jūs, prieteliukai mieli, sveikindami savo Dėdė Vinčą su jo gimtadieniu per "Liaudies Balsą", susiprastumėt, kad ir "Liaudies Balsui" reikalinga palinkėti sveikatos ir ilgo amžiaus.

Keldamas taurę už visų, 75-ji slenkstį peržengiančių prietelių sveikatą, likuosi laukdamas 76-jo gimtadienio.

## Dėdė Vincas

(Mes kanadiečiai sveikiname Dėdė Vinčą su 75-tomis sukaktuvėmis ir nuo širdies linkime Jums geriausios sveikatos. Dalyvaudami visuomeniniame judėjime, Jūs duodate pavyzdį visiems "seniams", kurie dar nesulaukę 60 metų jau skundžiasi, kad persėni. — Red.)

## TRUPINIAI

Tėviškės Žiburiai praneša, kad skulptorius V. Kašuba dirba medinės statulos dėl Prisiškėlimo bažnyčios.

Reiškia, tautiečiai melsis prieš medinius balvonus.

Pranys Alšėnas dūsauja, kad Jungtinės Valstijos pasidarė didelį rūpestį užleisdamos komunistams Kiniją.

Be abejonės, kada žmonės rūpinasi ne savais reikalais, tai rūpesčių niekad netrūks ta.

Yra žmonių, kurie darbuojasi, kad suradus dažus, kuriais galima būtų padaryti radarui nematomais orlaivius ir laivus.

O man atrodo, kad būtų dar geriau, jei kas išrastų būdą, kaip paslėpti nuo lietuvių visuomenės smetonininkų praeitį.

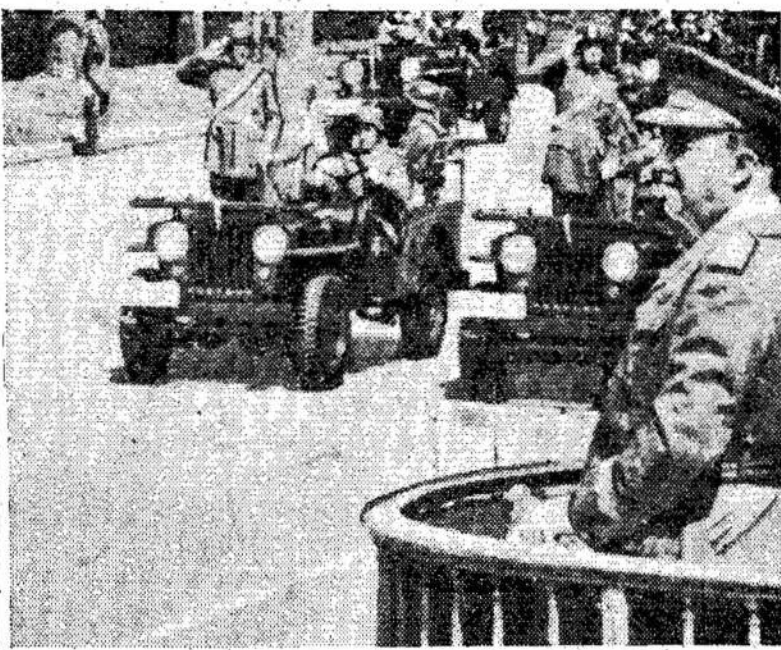
Kaž kas pasidarė CCF-eriams. Jie pradėjo spiauti lauk trockistus.

O kaip jie džiaugėsi jais pirmiau, kaip vaikai saldainiais.

Čiepus nuo polio daro iš beždžionių inkstų. Jos gabenamos iš Indijos.

Ar nesukils indijonai, kurie ir beždžiones laiko šventomis?

Dr. Šaipokas



Generalisimas Francisco Franco, Ispanijos diktatorių, stebi militarinį parada. Šis paradas buvo surengtas minint 16-tas metines sukaktuves, kaip jis su Hitlerio ir Musolinio talka pasmaugė Ispanijos respubliką.

## Realybė

Vienas dvasiškis, norėdamas sukelti žmonėse tikėjimo jausmus, ragina pasižiūrėti į gamtą. Žiūrėkit, sako jis, koks grožis, koks spalvingumas, koks įvairumas. Galimas daiktas, kad dauguma žmonių įsivaizduoja, kad taip ir yra, kad tie visi augalai, tos spalvingosios gėlės, tą grožį turi savyje. Bet tikrovėje yra visai kitaip.

Tikroji gamtos padėtis yra tokia, kokią mes galime matyti naktį. Visos spalvos atsisranda dieną dėl to, kad saulė apšviečia, o augalai ir visa kita atmuša jos spindulius į mūsų akis. Kiekvienas daiktas, kiekvienas augalas, kiekviena gėlė išrodo tokios spalvos pagal tai, kokias saulės bangas jie atmuša. Kada daiktas ar augalas atmuša visokio ilgumo bangas, tada jis mums išrodo baltas.

Spalvų atmušimo ar atspindėjimo ypatumas paeina nuo to, kaip daikto medžiaga susiklosčiusi. Pavyzdžiui, vandeniis ir deguonis, kada jie yra atskiri, mūsų akiai nematomi. Jie neatmuša saulės spindulių. Kada jie susijungia, mes turime vandenį, kuris mums gerai žinomas, nes mes jį jau matome ir jaučiame. Tas pats vanduo, sustingęs į ledą, jau kitą spalvą turi. Kada jis yra sniegas, vėl kita spalva. Taigi, susiklosčius medžiagos nusako jo spalvą. Nakties metu, kada nėra jokios šviesos, sniegas taipgi išrodo juodas.

Dabar, iš to, kas jau pasakyta, jums atrodo, kad visos spalvos paeina iš saulės. Taip išrodo, ar ne? Bet toli gražu nuo tiesos. Nors saulė yra šviesi, degantis kamuolys, tačiau ji yra taipgi tamsi, kaip naktis. Ji tikrai jaudina medžiagą aplink save, kadangi pačioje saulėje eina amžinas bruzdėjimas. Saulė, kaip ir bile kuri šviesa, at-

mušta į mūsų akis, sukelia mūsų smegenyse tam tikrų spalvų jausmus. Kada mūsų akis jaudina visokio ilgumo bangų mišinys, mes jaučiame baltos spalvos jausmą. Kada trumpos bangos nepatenka į mūsų akis, tada mes jaučiame kitiškos spalvos jausmą. Ilgesniosios bangos sukelia raudonos spalvos jausmą.

Gamtoje nėra jokios spalvos. Joje tikrai judėjimas, medžiagos kitimas. Bet to judėjimo sukelti jausmai žmogui pasireiškia garsu, juti mu, regėjimu. Taigi, ir visų spalvų buvimas yra tikrai žmogaus kūne, žmogaus jausmuose. Jeigu žmogus jaučia šilumą, tai dar nereiškia, kad šiluma tikrenybėje yra. Yra tik tam tikro dažnumo virpėjimas. Tas pats ir su garsu. Muzika, kaip ir regėjimas, yra įvairi. Žemi ir aukšti balsai. Yra net apskaičiuota, kiek sykių į sekundą pasikartoja virpėjimas dėl kiekvieno tono.

Kada gyvybė buvo mažai išsivysčiusi, ji neturėjo regėjimo jausmo. Tada gamtoje nebuvo ir spalvų. Yra ir dabar žmonių su tam tikrais regėjimo trūkumais. Jie nemato tam tikrų spalvų. Reiškia, jų regėjimo organai nejaučia tokių virpėjimų, kurie išsukia tokias spalvas.

Gamtoje nėra to grožio, koki mes jai duodame. Joje yra tikrai mišriausias atomų ir jų kombinacijų susiklostymas, nuolatinis judėjimas ir keitimasis. Tik to judėjimo išsukti jausmai mumyse turi įvairiausias spalvas. Taigi, žmogus ir kiti gyviai, turintieji įvairius jutimo jausmus, sudaro visą spalvingumą.

## Realistas

PARYŽIUS. — Francijos premjeras Faure pareiškė, kad Francija negamins atominių bombų.

## Davatkos Susipešė

TORONTO. — Nepriklausomoj Lietuvoj tūlas R. rašo:

"Prieš trejus metus lietuvišės seserys kotrynietės, dėka jų pačių uolumo (iš Vokietijos jos atvyko kaip tarnaitės, atlikdamos darbo sutartis) ir lietuviškų organizacijų pagalbos, užpirkto namą, kuriame įsteigė lietuvišką vaikų darželį. Darželis veikė gerai, tėvai juo buvo patenkinti. Pats įgytas namas pilnai darė apyvarčią, išsimokėdamas skolas. Visiems nesusipratimam priežastį davė tos pačios kongregacijos vokietės seserys, kurios norėjo įsikurti tame pačiame name ir, aišku, likti lietuvių viršininkėmis. Dalis liet. seserų tam pasipriešino. To išvadoje, prieš penkias savaites atvyko pora vokietaičių seserų, pačios pasiskelbė namo viršininkėmis ir, neva, dėl lietuvių seserų tarpusavio nesugyvenimo, nusprendė lietuviškas seseris, kaip vieneta, likviduoti, namą parduoti ir seseris grąžinti 'bausmei' į Europą".

Bet lietuvišės, pasirodo, nebuvo tokios nuolankios. Toliau jis rašo:

"Pradžioje vokietėlių seserų planai atrodė lengvai įvykdomi: namą atpirkti ir jame įsikurti panoro Vargdienės seselės, su mintimi ir toliau laikyti lietuvių vaikų darželį. (Daug kam nesuprantama, kaip pastarosios kitų tos pačios tautos seserų sąskaitoje bandytų tai daryti?). Dabar dalykai truputį keičiasi. Lietuviškas pradeda pamažu atsigauti. Kadangi namas yra pirktas lietuvių parašais, o liet. vaikų darželis eina sesers Gabrielės vardu, seserys numato nepasiduoti vokietėms, reikalui esant net nebijant pasiskelbti tautinėmis kankinėmis. Jos mano, kad būtų didelė socialinė neteisybė, vienuolyne išdirbus daugiau kaip dvidešimt metų, be sveikatos ir be cento būti išmestom į gatvę. Jos mano, kad namas įgytas jų kruvinu prakaitu ir kad vokietės seserys neturi jokios moralinės teisės į jojo užgrobimą. Kai kas Toronte bando teigti, kad vienuolių turtas visada yra labai saugus ir, kad jį pagal reikalą, čia likdavamus, galima bus pervežti į Lietuvą. Seserų kotrynietėlių tragedijos reikalai kitaip stovi: lietuviško vienuolyno įgytas turtas svetimtaučių norimas parduoti... lietuviams! Tuo būdu išėina dviguba skriauda: ką lietuvių sutaupė ir igijo, svetimieji išparceliuoja, išidėdami sau į kišenę nemažiau dešimt tūkstančių dolerių".



— Žinot, iš kur dabar vežam? Net iš šaltinio nuo di-  
džiojo slankiaus! Kelias duobėtas, išsilaisto. Visai nuvargysim arkli! Nejuokas keturis, su baltu chalatu ir pakabintu ant kaklo stetosko-  
kad personalas kiek galint taupyti. . .

Ir vėl kitas moteriškas balsas:

— Daktare, telegrama iš ministerijos. . .

Pagaliau durys atsidarė.

Jose pasirodė nedidelio ūgio, išvargusio veido moteris, s ubaltu chalatu ir pakabintu ant kolo stetoskopu. Valandėlė ji žiūrėjo į Eleną išvalgia akimi, paskui stiesusi ranką, priėjo prie jos:

— Daktare Orintaitė? Pas mus? O, mes jau seniai laukėm jūsų. — Ji paspaudė Elenos ranką trumpu, energingu gniužtelėjimu, kokio sunku buvo tikėtis iš šitos nuvargusios moteriškės. — Prašom sėstis. Susipažinsim.

Ji apėjo stalą ir, atsėdusi prie jo, atplėšė telegramą, kurią laikė rankoje.

Ne, Elena nesitikėjo, kad jos naujoji viršininkė atrodys šitaip. Per daug jau viskas jos išvaizdoje buvo pa-

prasta ir nevaizdinga: mažas ūgis, kukli, lygi, ja sendinanti šukuosena ir toks niekuo ypatingu neišsiskiriantis veidas. Ir vis dėlto jame buvo kažkas, kas traukė į save.

Gautoji telegrama, matyt, suerzino ligoninės direktorę. Ji keletą kartų paeilui skaitė ją, pabraukė joje pieštuku pora žodžių, ir tik tada su neslepiamu apmaudu nustūmė ją šalį.

Sunkiai parėmusi ranka galvą, ji pakėlė į Eleną akis — tai buvo daug gyvenime mačiusios akys, neramios, su gilaus rūpesčio išraiška.

— Jūsų specialybė chirurgija, rodos, taip?

— Taip.

— Labai, labai jūs mums reikalinga. Mūsų ordinatorių neseniai išleidome specializuotis į Leningradą.

— O kas skyriaus vedėjas? — susidomėjusi pasiteiravo Elena.

— Man tenka vadovauti ir skyriui.

Elena nepajėgė nusišypsoti atsispindėjusio jos veide nusivylimo.

— Skyrius, tiesą sakant, dar tik kuriamas, — tęsė direktorė, — prisipažinsiu, dėl begalės bendro administraci-

nio darbo aš jį gerokai užleidau. Na, bet dabar jūs man padėsit. — Ji žiūrėjo į Eleną, atvirai grožėdamasi jos jaunyste, sveikata ir dailumu. — Pirmiausia abi ir imsimės organizuoti skyrių! Neišsigąsit tokio darbo?

— Darbo? Ne, darbo aš nebijau, — nurausdama atsakė Elena. Jai patiko toks atviras, tiesus ir greitas, be jokių įžangų priėjimas prie reikalo. Ne, iš tiesų, ši maža moteris, matyt, nemėgsta delsti.

— Tai taip ir sutarkim, daktare Orintaite, — tęsė direktorė. Ji vėl paėmė nustumtą telegramą ir dar kartą, suraukusi antakius, perbėgo akimis jos turinį. — Sutarkim šitaip: rytoj po rytmetinio pasitarimo parodysiu jums viską, kuo esam turtingi. Supažindinsiu su skyriaus dabartine padėtimi, su personalu. . . Beje, tik didelis keblumas su kambariu jums. Butų skyrius dar nieko negalėjo mums pažadėti. Aš kalbėjau su mūsų daktare Smirnova ir ji sutiko laikinai jus priglauti.

Elena gūžtelėjo pečiais: ką gi, ji nieko neturinti prieš. Jai visur būsią gerai.

— Pas daktarę Smirnovą, mūsų pediatrę ir partinės organizacijos sekretorę jūs jausitės kaip namie, — užtikrino direktorė. — Tik šiandien ji išvykusi, ir jus priims jos motina. Taip mes ir susitarėm su ja. O štai, ir mūsų chirurginė sesuo, prašom, susipažinkit!

Elena greitai pakilo ir pasisuko į ką tik įžengusią kabinetan jauną merginą.

— Naujoji mūsų ordinatore, — pristatė Eleną direktorė.

Abi, sustojusios priešpriešais, su neslepiamu susidomėjimu tyrinėjo viena antrą:

— Štai kokia ji, būsimoji neatskiriama mano bendradarbė ir padėjėja? — pagalvojo Elena. — Tik ar ne per jauna dar, ar naginga? Tokia raudonskruostė, kaip iš pieno plaukus. Sodrios, vaikškos lūpos. . . Bet ko ji taip žiūri į mane, lyg su nepasitikėjimu, lyg abejodama?

— O! Graži mūsų naujoji ordinatore, — tuo pačiu metu įvertino Eleną chirurginė sesuo, ligoninėje vadinama Pranutė. — Turi išvaizdą. . . Tik jauna dar, matyt, ką tik iš universiteto išleista. . .

Ir Pranutė pirmoji nusišypsojo Elenai — atviraširdiškai, pritariamai:

— Malonu, daktare. Dirbsime kartu!

**Išsikūrimas**

Iškvietusi medicinos seserį Filomeną Klasčiūtę, tą pačią — paniurusio veido, pakumpusią ir sausą kaip skiedrą, kurią Elena pirmiausia sutiko koridoriuje, — direktorė paprašė nuvesti naujai atvykusią ordinato-

rę į gydytojos Smirnovos bū-  
tą:

— Rytoj lauksime jūsų į rytmetinę penkiaminutę, — pasakė ji, vėl stipriai suspausdama Elenos ranką. — Pasilsėkite iš kelionės, apžiūrėkite mūsų šilgalius. . . Net vakarienės negaliu jums pakviesti, — pridūrė su ap-

gailestavimu, — namo grįšiu šiandien labai vėlai.

(Bus daugiau)

**Palaikykite Tuos Biznierių,  
Kurie Skelbiai  
LIAUDIŲ BALSĄ**

Laidotuvių Reikalų Kreipkitės Pas

**Bates & Dodds**

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

381 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

**UNION CAFE**

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apisistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Už Elektra Tik \$2.51 mėnesį

(Flat rate)

— o —  
Nereikia įmokėti iš kalno

— o —  
Daug šūto vandens su



Elektriniu vandens šildytuvu

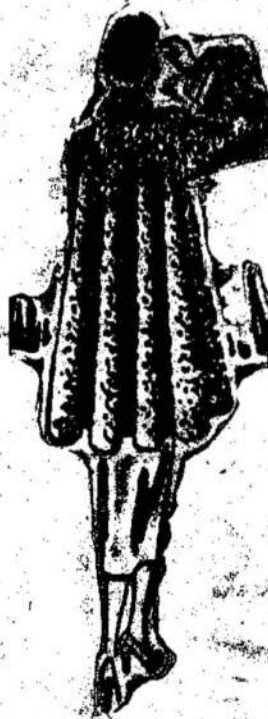
— o —  
10 metų garantija

**Brockton Tire & Radio Company**

1617 DUNDAS ST. WEST  
(Brock kampas)

OL. 4253 — Toronto

**Mos Dabar Parduodam**



Geriausios Rūšies Futras,  
Zakietas, Skraistės ir  
Kelnierius

- Siuвам Pagal Mierą
  - Parduodam Gatavus
  - Taisom, Perdirbam
  - Pakeičiam Fasoną
- Darbas Garantuotas

**PRINCESS FASHION FURS**

506 Queen St. West

Telefonas: Empire 3-8884

ir  
750 Yonge St.

Telefonas Walnut 1-8971

Advokatas - Notaras

**WILLIAM PALAMAR**

Hamilton Trust Bldg., Suite 109

57 QUEEN ST. W.

TORONTO

Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

**Yorke Brothers  
Funeral Chapel**

Erdvi Kopyčia ir Jaukus Kambaris

2357 Bloor St. W.

ROgers 7-5241

TORONTO

Tel. OL. 6381

Res. OL. 9106

**JOINT REALTY LTD.**

Parduodam namus, tavernus, hotelius, grosernes, mėsines, šaltų gėrimų, icecream, cigary parduotuves, gazolino stotis, vasarnamius, visokius biznius; apdraudžiam namus, automobilius, parduodam apdraudas nuo ligos ir nelaimės.

Kreipkitės pas mūsų atstovą:

**JOHN KAMICHAITIS**

899 BLOOR ST. WEST

TORONTO

**TAYLOR'S REGENT**

SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas

Telefonas: OL. 1977

(Dabroyelskių Žentas)

**Pranešimai****Windsor, Ont.****Smagūs šokiai**

Sūnų ir Dukterų Draugijos 10-ta kuopa rengia smagius šokius šeštadienį, balandžio (April) 30 dieną, Kroatų salėje, 2520 Seminole St., kampas St. Luke Rd.

Bus užkandžių ir įvairių gėrimų

Kviečiame visus Windsor ir Detroito ir apylinkės lietuvius-ės atsilankyti į šį pažmonį ir prie geros muzikos praleisti smagiai vakarą.

Rengėjai

**Susirinkimas**

S.D.P. Draugijos 10 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio mėn. 24 dieną, 1 val. po piet.

Prašome visus narius dalyvauti, nes turim gana svarbų reikalą aptarti.

**Kuopos Valdyba****Hamilton, Ont.****Susirinkimas**

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 1 d., 2 val. po pietų, Karpato Rusų salėje, 707 Barton St. E.

Visi yra prašomi atsilankyti.

J. Astylienė

**Reikalingas Lietuvių Salei Dženitorius**

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos svetainei Toronte reikalingas dženitorius. Dėl platesnių informacijų rašykite ar asmeniškai kreipkitės pas salės gospadorių V. Mačoni, 160 Claremont St., Toronto, Ont.

**R. Klinga Laimingai Parvažiavo Lietuvon**

Buvęs torontietis Rapolas Klinga rašo LB administratoriui K. Kilikevičiui:

"Gerbiamas drauge Kostai ir visi mano draugai, kurie dirba darbo žmonių naudai: linkiu daug laimės ir pasisekimo jūsų darbe ir prašau, kad dar daugiau dirbtumėt darbo žmonių naudai.

"O dabar, aš svečiuojuos, nedirbu. Praėjo jau trys savaitės, kaip Tarybų Lietuvoj leidžiu laiką. Dar neturiu Lietuvos paso, tai negaliu toliau išvažiuoti. Šiandien vakare pradėsiu šoferio kursą. Dar nežinau, kiek man kainuos. Prisirašiau prie civilio apsigynimo draugijos ir tenai mane mokins šoferiu. Kai išlaikysiu kursus, tai gausiu šoferio darbą.

"Daug ko dar nežinau ir neturiu ką rašyti. Kai pradėsiu dirbti, tai daugiau parašysiu."

Toliau jis informuoja apie tai, kurių dovanas jis parvežė ir įteikė. Jis apsigyveno Biržuose.

**SUSTREIKAVO 1,200 ELEVATORIŲ RANKŲ**

PORT ARTHUR, Ont. — Čia sustreikavo 1,200 elevatorių darbininkų reikalaudami pakelti algas ir pagerinti darbo sąlygas.

mi pakelti algas ir pagerinti darbo sąlygas.

Dėl streiko sulėtėjo grūdų pakrovimas į laivus. torių darbininkų reikalauda-

**LIETUVIS PLUMBERIS**

(J. Lišauskas)

Įrengiam Aliejinį Apsildymą  
Atliekam Kitus Plumberio Darbus  
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191  
TORONTO

Statant naujus ar taisant senus namus sažiningai ir bile kur už prieinamą kainą patarnauja

**TINKUOTOJAS**

Otto Bolter

463 Clinton St. - Toronto - Tel. OL. 8306

Petro Bepirščio Bičių

**Šviežias Medus**

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

arba P. Bepirsty Bityne:

R. R. 2, Utopia, Ont.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

**Modern Dairy**

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

**Toronto Lietuvių Menininkų****Vakaras**

šeštadienį, Balandžio 23 Dieną

Lietuvių Salėj, 160 Claremont St.

Programoj: Moterų Kliubo Choras, pianoakordianistai, deklamacijos, monologai ir kiti meniški numeriai.

Taipgi užkandžiai ir gėrimai

Šokiams Gros Orkestras

Pradžia 7 val. vakaro

Įžanga \$1.00

Žmonės Gali Laimėti Taiką!

Žmonės Gali Pašalinti Nedarbą!

Pademonstruokit už Taiką ir Ekonominį Saugumą dalyvaudami

Gegužės Pirmosios Mitinge

Sekmadienį, Gegužės 1 Dieną

MASSEY HALL

Paklauskite Tim Buck ir J. B. Selsbergo

Programoj tarptautinės darbininkų dainos.

Pradžia 8.15 val. vak.

Rengėjai

**M. W. Kellermann**

ADVOKATAS

6 Adelaide St. East

Ofiso telef. EM. 6-9591

Rezidenc. — MO. 1282

Toronto

**FRANK VASS, B.A.**

Advokatas - Notaras

Suite 403 455 Spadina

Toronto

Ofiso Tel. KL. 4989

Rezidenc. Midway 9352

**J. LUNSKY**

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pačias nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Telefonas: EA. 3924

Automobilių Radiatorių Reikalais  
Prašome Kreiptis

**Intersection Radiator Service**

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

MERLE PORRITT

Nakties Telefonas: WA. 3-4237

Savininkė A. Rušėnienė

**Belsize Tailors**

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526